

Savonlinna

Jätehuoltomääräysten perustelumuistio

Alueellinen jätelautakunta

Laatinut jätehuoltoinsinööri P. Räikkönen, 12.2.2025

SAVONLINNA.FI

Sisällys

1	LUKU yleiset määräykset	4
1 §	Soveltamisala	4
2 §	Määritelmät	4
3 §	Jätehuollon tavoitteet	5
2	LUKU kunnan jätehuoltojärjestelmään liittyminen	5
4 §	Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään	5
5 §	Elinkeinotoiminnan ja muun julkisen toiminnan kuin kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun järjestämisvelvollisuuden perusteella	5
6 §	Liittyminen kiinteistökohtaiseen jätehuoltoon	6
7 §	Kiinteistökohtainen jäteastia	7
8 §	Yhteisen jäteastian perustaminen	7
9 §	Putkikeräysjärjestelmä ja muut vastaavat korttelikohtaiset keräysjärjestelmät	8
10 §	Kiinteistökohtaisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen	9
11 §	Sekajätteen aluekeräykseen liittyminen ja jätteen toimittaminen aluekeräykseen	10
12 §	Kiinteistökohtaiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomien jätteiden kuljettaminen	10
13 §	Jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikat	11
3	LUKU jätteiden kerääminen kiinteistöllä	11
14 §	Kiinteistöllä erikseen lajiteltavat jätelajit	11
15 §	Sekajäte	12
16 §	Hyötykäyttökelpoisten jätteiden kiinteistökohtaiset erilliskeräysvelvoitteet	12
17 §	Muilla kunnallisen jätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä syntyvien kierrätettävien jätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet	15
4	LUKU omatoiminen käsittely ja hyödyntäminen	15
18 §	Kompostointi	15
19 §	Jätteen polttaminen	17
20 §	Jätteiden ja kuolleiden lemmikkieläinten hautaaminen	17
21 §	Jätteen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa	18
5	LUKU jäteastiat	18
22 §	Jäteastiatyypit	18
23 §	Jäteastian merkitseminen	19
24 §	Jäteastioiden täyttäminen	19
25 §	Tyhjennysvälit	20
26 §	Kunnossapito ja pesu	22
6	LUKU jätteen keräyspaikat	22

27 §	Jäteastian sijoittamista koskevat määräykset.....	22
28 §	Jätteenkeräyspaikan tai jäteastian lukitseminen.....	24
29 §	Alueelliset jätteiden keräyspisteet.....	24
7	LUKU jätteenkuljetus	24
30 §	Kuormaaminen.....	24
31 §	Kuljettaminen	24
32 §	Kuljetusrekisteri ja tietojen toimittaminen.....	25
33 §	Jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikat.....	26
8	LUKU asumisessa syntyvät lietteet ja muut kunnallisen jätehuollon piiriin kuuluvat lietteet	26
34 §	Tyhjennysvälit ja lietteen toimittaminen käsiteltäväksi.....	26
35 §	Saostus- ja umpisäiliöiden kunnossapito ja kulku säiliöiden luokse.....	27
36 §	Lietteiden omatoiminen käsittely	27
9	LUKU roskaantumisen ehkäiseminen.....	28
37 §	Yleisötilaisuuksien jätehuolto.....	28
38 §	Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla.....	29
10	LUKU vaaralliset jätteet ja erityisjätteet.....	30
39 §	Vaarallisten jätteiden jätehuolto.....	30
40 §	Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöllä	30
41 §	Erityisjätteet.....	31
11	LUKU muut määräykset.....	31
42 §	Tiedottamisvelvoite	31
43 §	Jätehuoltomääräysten valvonta	31
44 §	Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä.....	32
45 §	Poikkeusolot.....	32
46 §	Voimaantulo	32
47 §	Siirtymäsäännökset.....	32

1 LUKU YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § Soveltamisala

Perustelut:

Pykälässä tuodaan esille, että jätehuoltomääräykset ovat jätelainsäädäntöä täydentäviä, sitovia määräyksiä. Pykälässä määrätään millä alueella jätehuoltomääräykset ovat voimassa, missä toiminnoissa niitä tulee noudattaa, mihin jätteisiin niitä sovelletaan ja mihin jätteisiin niitä ei sovelleta.

Jätelaissa on määritelty millaisista asioista jätehuoltomääräyksiä voi antaa ja keitä ne koskevat. Jätelain 91 §:n mukaan jätehuoltomääräyksissä voidaan antaa määräyksiä jätteiden keräykseen, vastaanottoon ja kuljetuksen käytännön järjestelyihin sekä niiden teknisiin vaatimuksiin liittyvistä asioista myös muiden kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien jätteiden osalta. Määräykset koskevat toimintaa siltä osin kuin on tarpeen jätteen hallitsemattoman käsittelyn, jätteestä ja jätehuollosta aiheutuvan vaaran ja haitan sekä roskaantumisen ehkäisemiseksi.

Elinkeinotoiminnasta, sosiaali- ja terveystoiminnasta, seurakuntien ja valtion toiminnoista ja muista kunnan jätehuoltovastuun ulkopuolelle jäävistä toiminnoista ei määrätä kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä kattavasti. Jätehuoltomääräykset koskevat näitä toimintoja siltä osin kuin niissä määrätään jätehuollon teknisistä vaatimuksista, kuten jäteastioiden sijoittamisesta sekä ajankohdista, jolloin jäteastioita voi arkisin ja viikonloppuisin tyhjentää.

Mikäli toiminnanharjoittajan tiloissa syntyvä jäte kerätään yhdessä muun kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan jätteen kanssa, koskevat näissä jätehuoltomääräyksissä annetut määräykset elinkeinotoiminnan harjoittajaa täysimääräisesti.

Toiminnanharjoittaja voi pyytää kunnalta jätteidensä käsittelemistä kunnallisessa jätehuoltojärjestelmässä kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella yksityisen palveluntarjoajan puutteen vuoksi. Puute voi ilmetä esimerkiksi siten, että markkinaehtoisista jätehuoltopalveluista ei ole tarjolla ollenkaan tai on tarjolla puutteellisesti, se ei sovi asiakkaan tarpeisiin tai se on kustannuksiltaan kohtuutonta. Tällöin jätehuoltomääräykset koskevat toiminnanharjoittajaa niiltä osin kuin TSV-palvelusta on sovittu toiminnanharjoittajan kunnallisen jätelaitoksen välillä.

Sovelletut oikeusohjeet: Jätelaki (646/2011) JL 32, 91 §

2 § Määritelmät

Perustelut:

Pykälässä määritellään mitä jätehuoltomääräyksissä esiintyvillä käsitteillä tarkoitetaan.

On syytä määritellä jätehuoltomääräysten kannalta tarpeelliset käsitteet ja sellaiset käsitteet, jotka eivät ole lukijalle itsestään selviä, mutta jotka mainitaan useissa kohdissa jätehuoltomääräyksiä. Käsite, joka mainitaan vain kerran, voidaan määritellä sitä koskevassa pykälässä, jotta lista keskeisistä käsitteistä ei muodostuisi liian pitkäksi ja hankalaksi lukea. Käsitteet ovat aakkosjärjestyksessä, jotta listasta löytää helposti halutun määritelmän.

Mahdollisuuksien mukaan otetaan jätelaissa tai jäteasetuksessa esitetty käsite sellaisenaan määritelmiin. Listaa täydennetään paikallisten olosuhteiden ja tarpeiden perusteella.

3 § Jätehuollon tavoitteet

Perustelut:

Jätehuoltoa koskevan sääntelyn tarkoitus on suojella terveyttä ja ympäristöä. Jätelaissa (8 §) kaikkia toimijoita veloitetaan ensisijaisesti vähentämään jätteen määrää ja haitallisuutta ja ohjataan etusijajärjestyksen mukaiseen toimintaan. Jos jätteen syntyä ei pystytä välttämään, etusijajärjestyksen mukaan jäte tulee ensisijaisesti valmistella uudelleen käyttöön tai kierrätykseen. Ellei tämä ole mahdollista, jäte voidaan hyödyntää energiana. Tässä pykälässä kerrotaan lyhyesti tavoitteista, joihin pyritään tilanteessa, jossa jätettä on syntynyt ja jätehuoltoa ja jätehuoltomääräyksiä tarvitaan.

Sovelletut oikeusohjeet: Jätelaki 8 §

2 LUKU KUNNAN JÄTEHUOLTOJÄRJESTELMÄÄN LIITTYMINEN

4 § Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään

Perustelut:

Jätteen haltijan on jätelain 41 §:n mukaan luovutettava kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat jätteet kiinteistökohtaiseen jätteenkuljetukseen. Kiinteistön on siten kuuluttava kunnan jätehuoltojärjestelmään vuoden ympäri, käyttöasteesta riippumatta ja siihen asti, että rakennus puretaan tai rakennuksen käyttötarkoitus muuttuu eikä se ole enää asuminen. Käytännössä tämä tarkoittaa, että vakituisen asumisen, vapaa-ajan asumisen ja muun asumisen sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistön haltijan on järjestettävä kiinteistöllä syntyvälle jätteelle jätehuoltomääräysten mukaiset jäteasiat ja näille määräysten mukaiset tyhjennykset.

Poikkeuksena velvollisuudesta luovuttaa jäte kiinteistökohtaiseen kuljetukseen on jäte, joka poikkeuksellisen kokonsa, suuren määränsä tai muun ominaisuutensa vuoksi ei sovellu kuljetettavaksi tavanomaisessa kiinteistökohtaisessa jätteenkuljetuksessa.

Kiinteistökohtainen jätteenkuljetus ei ole kuitenkaan mahdollista olosuhteiden vuoksi kaikilla alueilla, jolloin jätehuoltoviranomainen voi jätelain mukaan tehdä erillisen päätöksen tiettyjen alueiden rajaamisesta kiinteistökohtaisen jätteenkuljetuksen ulkopuolelle. Päätös kunnallisen yhdyskuntajätehuollon järjestämisestä aluekeräyspisteisiin perustuvalla keräyksellä voidaan tehdä, jos kiinteistölle tai sen läheisyydessä sijaitsevalle keräyspaikalle ei ole hankalien olosuhteiden vuoksi turvallista kulkea jäteautolla (tai veneellä), alueella on vähän jätteen haltijoita tai alueella syntyy vähän kuljetettavaa jätettä (JL 35 §). Näillä alueilla kiinteistöillä syntyvän sekalaisen yhdyskuntajätteen jätteenkuljetus järjestetään aluekeräyspisteiden avulla ja jätteen haltijat liittyvät kiinteistönsä kunnan jätehuoltojärjestelmään liittymällä aluekeräyspisteen käyttäjäksi.

Kuljettajan tehtäväksi määrätään kiinteistökohtaiseen jätteenkuljetukseen luovutetun jätteen kuljettaminen kunnan tai kunnan jätelaitoksen osoittamaan paikkaan. Tuottajavastuunalaiset jätteet tulee kuljettaa kunnan osoittamaan tuottajan järjestämään vastaanottoaikaan. Myös tätä halutaan korostaa, sillä jätteiden kuljettaminen kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään kuuluvaan paikkaan on kunnan jätehuoltojärjestelmän kannalta yhtä tärkeää kuin kiinteistöjen liittyminen kiinteistökohtaiseen jätteenkuljetukseen.

Sovelletut oikeusohjeet: Jätelaki 41 §

5 § Elinkeinotoiminnan ja muun julkisen toiminnan kuin kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun järjestämisvelvollisuuden perusteella

Perustelut:

Jätelain 33 § mukaan kunnalla on velvollisuus järjestää myös muun kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan toimijan pyynnöstä tämän jätehuolto, mikäli toimijan tarvitsemia palveluita ei ole tarjolla yksityisillä markkinoilla tai palvelutarjonnassa on puutteita ja tuotettu jäte pystytään käsittelemään kunnan jätehuoltojärjestelmässä.

Jätteen haltijan palvelupyynnön liittyvät menettelyt ovat erilaisia riippuen tarvittavan jätehuoltopalvelun vuotuisesta arvosta ja kiireellisyydestä. Kunnan jätelaitokselta alle 2000 euron palvelun pyytämiseen liittyvät menettelyt ovat yksinkertaisemmat kuin vähintään 2000 euron palvelun, jolloin jätteen haltijan on osoitettava mahdollinen palvelunpuutetilanne tietoalustamenettelyn avulla; Ennen kuin kunta tai kunnan jätelaitos ja palveluita tarvitseva toimija voivat sopia yli 2000 euron arvoisesta vuotuisesta palvelusta, on palveluja tarvitsevan ilmoitettava palvelun tarpeestaan jätelain 143 a §:n mukaisessa jätteiden ja sivuvirtojen tietoalustassa (Materiaalitori) vähintään 14 vuorokauden ajan. Ellei palvelulle ole tullut markkinoilta tarjousta kohtuullisin ehdoin tässä määräajassa, voi jätteen haltija pyytää kunnan toissijaista palvelua tekemällä tietoalustassa TSV pyynnön. Jos jäte soveltuu kunnan jätehuoltojärjestelmään, on kunnan tai kunnan jätelaitoksen mahdollista järjestää pyydetty palvelu. Kunnan tai kunnallisen jätelaitoksen ja palvelun tarvitsijan välinen sopimus kunnan toissijaiselle jätehuoltovastuulle kuuluvasta palvelusta voi olla korkeintaan kolmen vuoden mittainen ja sen tulee olla määräaikaisuudesta huolimatta irtisanottavissa.

Jätteen haltijalla ei ole velvollisuutta ilmoittaa palvelun tarpeesta jätteiden ja sivuvirtojen tietoalustassa, jos kunnan jätelaitokselta hankittava palvelu on arvoltaan alle 2000 euroa vuodessa tai palvelun tarve on yllättävä ja kiireellinen. Koska tietoalustan käytöstä, palvelupyynnön menettelystä ja palvelua koskevasta sopimuksesta on määrätty laissa, jätehuoltomääräyksissä ei ole syytä määrätä näistä. Jätteiden ja sivuvirtojen tietoalustaa eli Materiaalitoria ylläpitävät Ympäristöministeriö ja Motiva, joilta saa myös Materiaalitorin käyttöä koskevaa neuvontaa.

Sovelletut oikeusohjeet: Jätelaki 33, 143a §

6 § Liittyminen kiinteistökohtaiseen jätehuoltoon

Perustelut:

Kiinteistökohtainen jätteenkuljetus on joko kunnan tai kiinteistön haltijan järjestämä (ks. määritelmät). Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus voi koskea ainoastaan sekalaisen yhdyskuntajätteen jätteenkuljetusta tai saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusta. Muut kiinteistökohtaisessa jätteenkuljetuksessa kuljetettavat jätelajit kuljetetaan aina kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa.

Sekalaisen yhdyskuntajätteen tai saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetus voi olla kiinteistön haltijan järjestämä koko kunnassa tai sen osassa, jos jätehuoltoviranomainen on niin päättänyt. Kuljetusjärjestelmän valinnasta ei päätetä jätehuoltomääräyksissä, vaan siitä on oltava erillinen jätelain 37 §:n mukainen jätehuoltoviranomaisen päätös.

Tämä pykälä ei sisällä määräyksiä saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetuksesta, sillä niitä koskevat määräykset sisältyvät lukuun 8.

Määräystekstit koskevat tilanteita, joissa alueella on kiinteistön haltijan järjestämä sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetus ja kunnan järjestämä kierrätettävien jätteiden kuljetus.

Määräyksissä on täydennetty liitteenä A olevalla kartalla, jossa alueet joissa ko. järjestelmät ovat käytössä. Määräysteksti on muodostunut paikallisten olosuhteiden ja kuljetusjärjestelyjen vuoksi nykyisenlaiseksi.

Sekalaista yhdyskuntajätettä koskevassa liittymismenettelyssä korostetaan kiinteistönhaltijan vastuuta ottaa yhteyttä joko jätelaitokseen tai kuntaan tai jätehuoltorekisteriin hyväksytyyn jätteenkuljettajaan. Sekajätteen kuljetusten järjestämisestä ei ole välttämätöntä ilmoittaa kunnan

jätehuoltoviranomaiselle, sillä tämä saa tiedon kuljetusyritysten lakisääteisten kuljetusraporttien kautta. Poikkeuksena on marras-joulukuu, joiden aikana alkaneet jätteenkuljetussopimukset eivät välttämättä näy kuljetusyritysten alkuvuoden raportissa. Jos tyhjennyksiä ei ole suoritettu, ei kuljetusyritys raportoi niitä jätehuoltoviranomaiselle, ja kiinteistö voi näyttäytyä jätteenkuljetukseen liittymättömänä.

Kierrätysyhtiö Rippeen järjestämään bio- ja pakkausjätteiden kuljetukseen liittyminen ei edellytä erillistä ilmoitusta erilliskeräykseen velvoitetuilta kiinteistöiltä, joten näiden osalta Rippee liittyy kiinteistön kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen ja ilmoittaa siitä kiinteistölle. Hyvänä käytäntönä ei voi pitää, että lasku on ensimmäinen yhteydenotto liittymisestä jätteenkuljetukseen. Samoin on annettava ilmoitus, jos kiinteistö liitetään tai tulkitaan aluekeräyspisteen käyttäjäksi jätehuoltomääräysten 11 §:n mukaisesti. Kiinteistön haltijan on tiedettävä mihin järjestelmään hän kuuluu. Tiedottaminen kiinteistön liittamisestä kunnalliseen jätehuoltoon voidaan tehdä esimerkiksi kirjeitse.

Sovelletut oikeusohjeet: Jätelaki 40, 41, 41a §

7 § Kiinteistökohtainen jäteastia

Perustelut:

Kiinteistön haltijan on järjestettävä *keräyspaikka* kiinteistökohtaisessa jätteenkuljetuksessa kuljetettaville jätteille sekä hankittava tarvittavat jäteastiat. Lähtökohtaisesti kaikille kiinteistöille on järjestettävä oma keräyspaikka ja sinne jäteastia vähintäänkin sekajätteelle. Mikäli keräyspaikkaa ei saa sijoitettua sellaiseen paikkaan, että se on jäteautolla saavutettavissa, tulee kiinteistö liittää kunnan järjestämään aluekeräykseen tai sopia lähikiinteistön kanssa yhteisen jätteen keräyspaikan ja mahdollisesti yhteisen jäteastian käyttämisestä. Yhteisellä keräyspaikalla voi olla useamman kiinteistön omat jäteastiat, mutta ne tulee tällöin merkitä selkeästi esimerkiksi kiinteistön osoitteella.

Jäteastian voi keräyspaikalle järjestää myös kunnallinen jätelaitos, jos jätelaitoksella tällainen palvelu on olemassa. Bio- tai pakkausjätteiden osalta Kierrätysyhtiö Rippee toimittaa erilliskeräysvelvolliselle kiinteistölle tarvittavat jäteastiat bio- ja pakkausjätteille. Näistä jäteastioista syntyvät kulut sisältyvät jätetaksaan. Yhtiön kanssa on voinut sopia käyttävänsä omaa jäteastiaa, jos se on ehjä ja täyttää jätehuoltomääräysten mukaiset vaatimukset. Rippee korvaa jäteastian yhtiön omistamalla sitten, kun jäteastia rikkoontuu tai tulee muutoin käyttöikänsä päähän.

Tarvittaessa kunnan jätehuoltoviranomainen ja jäteyhtiö toimivat yhdessä valvontaviranomaisen eli kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa, sillä valvontaan ja hallintopakoon liittyvä toimivalta on valvontaviranomaisella. Ratkaisuvaihtoehtoista neuvotellaan paikallisen jätehuoltoa valvovan viranomaisen kanssa ja tarvittaessa otetaan hallintopakkokeinot käyttöön.

Sovelletut oikeusohjeet: JL 40 §

8 § Yhteisen jäteastian perustaminen

Perustelut:

Yhteisen jäteastian eli yhteisastian eli kimppa-astian perustaminen ja käyttö on jätehuoltomääräyksissä mahdollistettu lähekkäin sijaitseville kiinteistöille. Läheisyyden määrittelee käytäntö, mutta kiinteistöjen välimatkojen pitäisi olla lyhyet tai kulkureittien olla yhteneviä. Yhteisastia voi sijaita esimerkiksi kiinteistöille johtavan tien alussa, jolloin kaikki kiinteistöillä asuvat kulkevat sen kautta. Tärkeintä on, että yhteisastian käyttö on seurattavissa, eikä muodostu esimerkiksi liian suuria hallitsemattomia yhteisastioita. Tämän takia yhteisastiasta on velvoitettava ilmoittamaan.

Yhteisastian käytöstä on tarpeen ilmoittaa. Ilmoituksen vastaanottava taho määritellään alueellisesti. Se voi olla kunnallinen jätelaitos, jos käytössä on kunnan järjestämä jätteenkuljetus, tai jätehuoltoviranomainen. Ilmoitusvelvollisuus yhteisen jäteastian käyttämisestä osoitetaan jäteastian

haltijalle (henkilö, joka on sopinut kuljetusyrityksen kanssa tyhjennyksistä). Tämä on ainoastaan järkevää, sillä näin toimimalla jätehuoltoviranomainen voi varmistua jäteastian haltijan tietävän, miltä kiinteistöiltä yhteiseen jäteastiaan tuodaan jätteitä. Jätehuoltomääräyksissä voidaan yhteisen jäteastian ilmoitusmenettelyä ohjata siten, että jätehuoltoviranomaisella on yhteys ns. jätkeimän yhteishenkilöön myös henkilöiden vaihtuessa.

Yhteisastian käytölle asetetut vaatimukset perustuvat paikallisiin olosuhteisiin. Esimerkiksi kaava-alueella yhteisastiaan kuuluvien kiinteistöjen etäisyys jäteastiasta on erilainen kuin haja-asutusalueella. Jätehuoltomääräyksissä ollut enimmäisetäisyydet yhteisjäteastialle haja-asutusalueella esitetään poistettavaksi, koska 5,0 km etäisyysvaatimusta ei voi soveltaa kaikkiin yhteisastioihin alueella. Lähekkäisyyden tai saman alueen määrittely on aina tapauskohtaista, mutta tarkoituksena ei ole, että jätteitä kuljetetaan pitkiä matkoja vapaa-ajanasunnolta vakituiselle asunnolle. Yhteisastian perustamisen pitäisi perustua kiinteistöjen lähekkäisyyteen.

Yhteisastiaa käyttävien kiinteistöjen pitäisi kaikissa tapauksissa sijaita samalla alueella, sillä jätelain 41 § velvoittaa luovuttamaan jätteen ”alueella järjestettyyn kiinteistökohtaiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottoaikaan”. Yhteisastian perustamista suunnittelevien kiinteistöjen sijainti eri kuntien tai eri jätehuoltoviranomaisten alueella on yhdenvertaisen kohtelun kannalta ongelmallista. Siten kiinteistöjen omistussuhteet (saman omistajan omistuksessa olevat kiinteistöt) tai sukulaisuussuhteet eivät voi olla perusteina yhteisastian käyttämiselle.

Etäisyysvaatimus on hankala myös niissä tilanteissa, joissa Kierrätysyhtiö Rippeen järjestämä sekajätteen aluekeräyspiste on lähempänä kuin yhteiseksi ilmoitettu jätteenkeräyspaikka. Tämän vuoksi yhteisen jäteastian käyttäminen on mahdollista, mikäli kiinteistöjen välillä ei sijaitse kohtuullisen poikkeaman päässä olevaa Kierrätysyhtiö Rippeen ylläpitämää aluekeräyspistettä, ja vastaavasti yhteinen jäteastia on luonnollista kulkureittiä (esim. autolla tai veneellä) pitkin katsottuna lähempänä kuin lähin aluekeräyspiste.

Useimmiten yhteisastiaa käytetään sekalaisen yhdyskuntajätteen keräämiseen. Yhteisastioita voidaan ja on jopa suositeltavaa käyttää kierrätyskelpoisten jätteiden keräämiseen esimerkiksi pientaloalueilla, joilla niiden erilliskeräys on vapaaehtoista. Usein esimerkiksi biojätettä syntyy vähän tyhjennysväliin nähden. Tällaisessa tilanteessa esimerkiksi pienet rivitalot voivat perustaa yhteisastian biojätteen keräämistä varten.

Mikäli yhteisastian käytöstä aiheutuu ongelmia, voi valvova viranomainen eli kunnan ympäristönsuojeluviranomainen kieltää yhteisastian käytön tai kehottaa ryhtymään toimenpiteisiin, kuten esimerkiksi kasvattamaan astiakokoa. Perustellusta syystä voi olla tarkoituksenmukaista, että myös jätehuoltoviranomainen voi lopettaa yhteisastian jätehuollon ja yhteisastian osakkaat tai osa osakkaista palaavat käyttämään omia jäteastioitaan.

Sovelletut oikeusohjeet: JL 40, 41 §

9 § Putkikeräysjärjestelmä ja muut vastaavat korttelikohtaiset keräysjärjestelmät

Perustelut:

Putkikeräysjärjestelmässä ja muissa vastaavissa järjestelmissä käytetään esimerkiksi katu- tai korttelikohtaisia vastaanottoaikoja yhdyskuntajätteelle. Putkikeräysjärjestelmässä nämä vastaanottoaikat ovat järjestelmän syöttöpaikkoja, muissa korttelikohtaisissa järjestelmissä ne voivat olla esimerkiksi yhteisiä syväkeräyssäiliöitä.

Kyseessä ei ole siis kiinteistöllä sijaitseva vastaanottoaika, vaan eräänlainen yhteisastia, joka on tulkittavissa kiinteistökohtaisen keräyksen yhdeksi muodoksi, kunhan astia sijaitsee kohtuullisen kävelymatkan (enintään muutama sata metriä) päässä jokaiselta keräykseen osallistuvalla kiinteistöltä. Jotta järjestelmä on toimiva, olisi kiinteistöjen liitettävä sen käyttäjiksi.

Korttelikeräyksellä voidaan tavoitella kustannussäästöjä, kuljetusten tehostumista, liikenneturvallisuutta, viihtyvyyttä ja kierrätysasteen kasvua. Parhaiten korttelikeräys palvelee asukkaita alueella, jossa taajama-aste on korkea ja suurin osa asukkaista asuu alle viiden huoneiston asuintaloissa. Kierrätettävien jätteiden korttelikeräys voisi olla keino edistää erilliskerättävien jätteiden keräystä asetustasoa laajemmin, vaikka sekajäte haettaisiinkin edelleen kiinteistöiltä.

Jätelautakunnan toimialueella ainakin Savonlinnan kaupungissa on jäteastioita varten tehty aluevarauksia asemakaavassa sekä veloitettu tontinluovutussopimuksen ehdoilla alueen tai kadun kiinteistöjä liittymään yhteiseen keräykseen.

Useimmiten korttelikeräys on soveltuvin järjestelmä uusille kaavoitettaville alueille, joissa jäteastioiden tarvitsemat aluevaraukset voidaan jo kaavoitusvaiheessa ottaa huomioon. Uusilla alueilla velvoite liittyä esimerkiksi jätteiden putkikeräysjärjestelmään on usein annettu tontinluovutussopimuksen ehdoissa. Asukkaita olisi ohjattava järjestelmän asianmukaiseen käyttöön jätehuoltomääräyksillä.

Putkikeräysjärjestelmä ja muut vastaavat järjestelmät tulkitaan yhdeksi kiinteistökohtaisen jätteenkuljetuksen muodoksi. Siten liittymisvelvoite kiinteistökohtaiseen jätteenkuljetukseen voidaan täyttää liittymällä putkikeräysjärjestelmän tai muun vastaavan järjestelmän käyttäjäksi.

Jätelain 40 §:n mukaan kiinteistön haltijan tai kiinteistöjen haltijoiden yhdessä on järjestettävä vastaanottoa kiinteistökohtaisessa jätteenkuljetuksessa kuljetettavaa jätettä varten. Putkikeräysjärjestelmässä järjestelmän syöttöpaikan ja katukohtaisessa järjestelmässä yhteisen jätekatoksen katsotaan olevan tällainen vastaanottoaika.

Sovelletut oikeusohjeet: JL 40 §

10 § Kiinteistökohtaisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen

Perustelut:

Kiinteistökohtaisen jäteastian tyhjennykset voidaan keskeyttää määräajaksi vakituudessa asuinkäytössä olevan kiinteistön ollessa kokonaan käyttämättömänä esimerkiksi lomamatkan tai muun syyn vuoksi. Keskeyttäminen on mahdollista myös muilla ympärivuotisessa käytössä olevilla kiinteistöillä, kuten kouluilla ja päiväkodeilla, jos ne ovat tietyn ajanjakson kokonaan käyttämättä. Vapaa-ajan kiinteistöjen kiinteistökohtaisille jäteastioille on mahdollistettu keskeyttäminen siten, että korkeintaan puolet vaadituista tyhjennyksistä voidaan keskeyttää, jos kiinteistöllä ei oleskella lainkaan. Tyhjennyksiä ei voi poistaa miltei vuodelta kokonaan, vaan tällöin edellytetään jätehuoltoviranomaisen ratkaisua pitkäaikaisesta keskeytyksestä.

Keskeyttämiselle mahdollistetaan joustot palveluun silloin, kun kiinteistöllä on ollut säännölliset jäteastian tyhjennykset, ja niitä ei tietyinä määräaikana tarvita. Jotta jäteastian tyhjennykset voitaisiin keskeyttää siten, että tyhjennysväliksi tulee määräysten 25 §:ää pidempi aikaväli, on kiinteistön tyhjillään olon käytännössä kestettävä pidempään kuin mitä jäteastian normaali tyhjennysväli on. Jäteastia on lisäksi tyhjennettävä ennen keskeytyksen alkamista, jottei jäteastiaan jää jätteitä pitkäksi ajaksi. Tämä tyhjennys voidaan tehdä joko normaalin tyhjennysrytmin mukaisesti tai se voidaan siirtää tarpeen mukaan aikaisemmaksi.

Määräaikaisen keskeytyksen kestäessä korkeintaan kuusi kuukautta asiasta sovitaan palveluntarjoajan (Kierrätysyhtiö Rippeen tai sekajätteen osalta yksityisen jätteenkuljetusyrityksen) kanssa. Tällä tavoin normaalien lomamatkojen ja vastaavien yhteydessä asia saa hoidettua palveluntarjoajan asiakaspalvelun kautta, mutta keskeytyksestä on joko ilmoitettava kunnan jätehuoltoviranomaiselle tai yrityksen on raportoitava tieto keskeytyksestä jätelain 39 §:n viranomaiselle raportoitavien kuljetustietojensa mukana. Muut keskeytykset myöntää jätehuoltoviranomainen, koska tällöin on jo selvítettävä tarkemmin pitkään kestävä keskeytyksen

perusteet sen säännösten mukaisuuden varmistamiseksi. Palveluntarjoajan tulee ohjata asiakasta ottamaan yhteyttä jätehuoltoviranomaiseen myös silloin, kun on epäselvyyttä siitä, onko kiinteistö todella pyydetyn keskeytyksen aikana käyttämätön.

Keskeytystarpeesta on ilmoitettava vähintään viikkoa ennen keskeytyksen toivottua alkamista, jotta kiinteistökohtaisen jätteenkuljetuksen tyhjennysreitille ehditään tehdä tarvittavat muutokset. Ilmoitusta ei tulisi kuitenkaan tehdä aiemmin kuin kuusi kuukautta ennen toivottua keskeytyksen aloitusajankohtaa. Tällä pyritään siihen, ettei perusteettomia keskeyttämispyyntöjä tehdä pitkän ajan päähän, jolloin kiinteistön käyttötilannekin voi jo muuttua.

Keskeyttäminen edellyttää, että kiinteistö on luotettavasti esitetyn syyn perusteella tilapäisesti kokonaan käyttämätön. Keskeytystä ei voida käyttää, jos kiinteistöllä kuitenkin osin oleskellaan, ja jätettä voi syntyä. Jäteastian tyhjennysten keskeyttämistä ei saa käyttää myöskään siten, että sillä pidennetään jäteastian tyhjennysväliä näiden määräysten vastaiseksi kiinteistön ollessa käytössä. Toistuvissa keskeytyksissä palveluntarjoajan asiakaspalvelusta tulee ohjata yhteydenotot jätehuoltoviranomaiselle, joka voi asiakkaan hakemuksen perusteella arvioida, onko keskeyttämiselle todelliset perusteet.

Sovelletut oikeusohjeet: Jätelaki 91 §

11 § Sekajätteen aluekeräykseen liittyminen ja jätteen toimittaminen aluekeräykseen

Perustelut:

Kunta voi päättää, että sekalaisen yhdyskuntajätteen kiinteistökohtaista jätteenkuljetusta ei järjestetä alueella, jossa on hankalat kulkuyhteydet, vähän jätteen haltijoita tai vähän kuljetettavaa jätettä, jollei kuljetusta ole ympäristö- tai terveyssyistä pidettävä tarpeellisena. (JL 35 § 4 mom.)

Aluekeräysjärjestelmästä on oma pykälänsä, sillä alueilla, joilla kiinteistökohtaista jätteenkeräystä ei voi tai kannata järjestää, aluekeräys korvaa kiinteistökohtaisen jätteenkuljetuksen. Aluekeräyspisteitä on ylläpidetty myös niitä jätteenhaltijoita varten, joiden kiinteistöille ei ole mahdollista sijoittaa jäteastiaa tai kiinteistölle ei ole mahdollista ajaa jäteautolla vaikean maaston vuoksi. Tällöin aluekeräyspiste osoitetaan jätteen toimituspaikaksi.

Aluekeräysjärjestelmään liitetään jätehuoltomääräysten nojalla myös ne kiinteistöt, joiden haltijat eivät ole järjestäneet kiinteistönsä käyttöön joko omaa tai lähikiinteistön kanssa yhteistä jäteastiaa. Kun kiinteistön haltija ei ole itse ilmoittanut liittymisestä, hänelle ilmoitetaan liittamisestä ja kerrotaan liittämisen perusteet sekä liittamisestä seuraavat velvoitteet. Aluekeräyspisteeseen liittäminen ei siis edellytä aina omaa ilmoitusta, vaan se voidaan tehdä jätehuoltoviranomaisen aloitteesta. Tällä tavoin nekin kiinteistön haltijat, jotka eivät oma-aloitteisesti ilmoita jätehuoltoon liittymisestä, tulevat kunnallisen jätehuoltojärjestelmän piiriin. Kiinteistön haltijat saavat kuitenkin aina tiedon asiasta.

Jätteiden mahdollinen väliaikainen varastointi kiinteistöllä ennen niiden toimittamista aluekeräyspisteeseen ei saa aiheuttaa hygieenisiä haittoja, hajuhaittoja tai vaaraa ympäristölle tai terveydelle. Väliaikaisen varastoinnin kieltäminen kokonaan on liian tiukka määräys, sillä esimerkiksi pieniä määriä lasi- ja metallijätettä voi turvallisesti varastoida kiinteistöllä pitkiäkin aikoja. Mikäli asiasta on aiheutunut ongelmia tai niitä uhkaa aiheutua, voidaan kieltää esimerkiksi välivarastointia varten hankitun sekalaisen yhdyskuntajätteen astian pitäminen kiinteistöllä. On suositeltavaa, että sekajätettä ei varastoida kiinteistöllä kahta viikkoa pidempään.

Sovelletut oikeusohjeet: JL 35.4, 41 §

12 § Kiinteistökohtaiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomien jätteiden kuljettaminen

Perustelut:

Kiinteistökohtaiseen jätteenkuljetukseen tai sekalaisen yhdyskuntajätteen aluekeräyspisteisiin soveltumattomat jätteet voidaan kuljettaa kunnan tai kunnallisen jätelaitoksen järjestämään keräyspaikkaan jätteen haltijan toimesta, mikäli tämä sallitaan jätehuoltomääräyksissä (jätelaki 41 §). Määräys on tarpeellinen, jos ja kun halutaan sallia esimerkiksi suurikokoisten jätteiden tai rakennus- ja purkujäte-erien kuljettaminen omatoimisesti jäteasemalle. Jos määräystä ei ole, suurikokoisetkin jätteet sekä rakennus- ja purkujäte-erät pitäisi kuljettaa kunnan järjestämässä kiinteistökohtaisessa jätteenkuljetuksessa tai sallia niiden toimittaminen aluekeräyspisteisiin.

Kunta tai kunnallinen jätelaitos voi tarjota noutopalvelua suurikokoisille jätteille. Palvelu on vapaaehtoinen ja siitä voidaan periä taksan mukainen maksu. Myös yritykset, jotka ovat rekisteröityneet jätehuoltorekisteriin, voivat tarjota tällaista kuljetuspalvelua. Jäte tulee myös tässä tapauksessa kuljettaa jätehuoltomääräysten mukaiseen vastaanottopaikkaan.

Sovelletut oikeusohjeet: Jätelaki 41 §

13 § Jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikat

Perustelut:

Kiinteistökohtaiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomat jätteet ja kunnan yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätteet, joita ei kuljeteta kiinteistökohtaisessa jätteenkuljetuksessa, toimitetaan omatoimisesti kunnan tai kunnallisen jätelaitoksen osoittamiin vastaanottopaikkoihin. Tällaiset vastaanottopaikat ja niillä toimiminen tuodaan esille tässä omassa pykälässään.

Tämän pykälän tarkoituksena on kertoa kiinteistöjen haltijoille ja jätteen tuottajille vastaanottopaikoista, joihin jätteet voi toimittaa. Jätteenkuljettajille tarkoitettu pykälä vastaanottopaikoista on sisällytetty kuljettamista käsittelevien pykälien yhteyteen.

Jätehuoltoviranomainen velvoittaa kunnallisen yhdyskuntajätehuollon toteuttajan eli kunnan tai kunnallisen jätelaitoksen pitämään ajantasaista listaa vastaanottopaikoista. Vastaanottopaikat voivat vaihdella lyhyenkin aikavälin sisällä, joten pykälään on sisällytetty tieto siitä, missä ajantasainen tieto on.

Sovelletut oikeusohjeet: Jätelaki 35.3, 41 §
Jäteasetus 20 §

3 LUKU JÄTTEIDEN KERÄÄMINEN KIINTEISTÖLLÄ

14 § Kiinteistöllä erikseen lajiteltavat jätelajit

Perustelut:

Pykälän tarkoituksena on määrätä jätteen haltijat erottamaan materiaalina kierrätyskelpoiset jätteet energiana hyödynnettävästä sekalaisesta yhdyskuntajätteestä ja toimittamaan ne joko kiinteistön jätteastioihin tai aluekeräyspisteisiin sen mukaan mitä myöhempanä määräyksissä on kiinteistökohtaisesta erilliskeräyksestä määrätty.

Kiinteistöillä lajitellut kierrätyskelpoiset kuluttajapakkausjätteet kuuluvat jätelain nojalla pakkausten tuottajien ja tuottajayhteisöjen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin. Muut lajitellut kierrätyskelpoiset, asumisesta tai kunnan palvelu- ja hallintotoiminnoista syntyneet jätteet kuuluvat kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin. Jotta jätehuolto sujuisi käytännössä, vastuun jakautuessa eri tahoille, on jätelaissa määrätty tuottajien ja kuntien yhteistoiminnasta pakkausjätteiden keräämisessä kiinteistöiltä (JL 49a ja 49b §). Yhteistoiminta toteutetaan niin, että kunta järjestää kierrätyskelpoisen pakkausjätteen keräyksen ja kuljetuksen vähintään taajamien

kiinteistöiltä tuottajien järjestämään käsittelyyn ja kierrätykseen. Jätelain 35 § ja 36 § mukaisesti kierrätyskelpoisten jätelajien kiinteistökohtaiset kuljetukset järjestetään kunnan järjestämänä jätteenkuljetuksena.

Tuottajat ja kunnat sopivat yhteistoiminnan ja jätelain puitteissa keskenään korvauksista, joita tuottajat maksavat kunnille pakkausjätteen keräyksen ja kuljetuksen järjestämisestä. Kiinteistökohtaisen kuljetuksen ulkopuolelle jäävien kiinteistöjen pakkausjätteiden ja muiden kierrätyskelpoisten jätteiden keräys järjestetään aluekeräyksenä. Tuottajayhteisön aluekeräyksen vastaanottopaikat on nimetty Rinki-ekopisteiksi. Kierrätyskelpoisten jätteiden aluekeräyspisteiden sijainnit ovat osoitteessa www.kierratys.info.

Paperijätteen jätehuolto on kokonaan tuottajien järjestämää. Jos kiinteistöllä on käytössään paperintuottajien järjestämä paperinkeräysastia, on paperijäte laitettava siihen. Muutoin kiinteistöjen käytössä on tuottajien järjestämä paperijätteen aluekeräys.

Kiinteistöllä syntyy silloin tällöin myös muita erikseen lajiteltavia jätelajeja, kuten puutarha- ja puistojetettä, sähkö- ja elektroniikkaromua, paristoja ja akkuja, vaarallisia jätteitä ja erityisjätteitä. Vaarallisista jätteistä ja erityisjätteistä määrätään jätehuoltomääräyksissä toisaalla tarkemmin, joten tähän kohtaan on sisällytetty ainoastaan velvoite kerätä ne erilleen muusta yhdyskuntajätteestä.

Omatoimiremonttien yhteydessä syntyy myös rakennus- ja purkujätteitä. Rakennus- ja purkujätteelle annetaan jäteasetuksessa (26 §) määrän ja haitallisuuden vähentämiseen ja käsittelyyn liittyviä määräyksiä sekä erilliskeräysvelvoitteita (27 §), jotka koskevat niin elinkeinotoimintaa kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia kiinteistöjä. Asuinkiinteistöillä syntyvä rakennus- ja purkujäte kuuluu kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin ainoastaan siinä tapauksessa, että se on peräisin kotitalouden pienimuotoisesta omatoimisesta rakennus- ja purkutoiminnasta. Mikäli remontointipalveluita tarjoava yritys vastaa asuinkiinteistöllä syntyvän rakennus- ja purkujätteen jätehuollosta, on se elinkeinotoiminnan jätettä, eikä siitä voida antaa jätehuoltomääräyksiä.

Sovelletut oikeusohjeet: Jätelaki 32 §
Jäteasetus 20 §

15 § Sekajäte

Perustelut:

Sekalainen yhdyskuntajäte ohjautuu energiahyödyntämiseen Riikinvoiman ekovoimalaitokselle. Siten siitä voi olla tarpeen antaa määräyksiä esimerkiksi sen osalta, mitä sekalaisen yhdyskuntajätteen jäteastian saa laittaa. Etusijajärjestyksen noudattamiseksi on tärkeää, että yhdyskuntajätteestä saadaan syntypaikkalajittelun ja erilliskeräyksen kautta eroteltua kaikki kierrätyskelpoiset jakeet.

Sekalaisen yhdyskuntajätteen keräämiseen tarkoitettu jäteastia tulee olla käytössä kaikilla kiinteistökohtaisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvilla kiinteistöillä.

Jäteastian täyttämistä koskevassa 24 §:ssä tarkennetaan muutamien jättemateriaalien osalta, mitä sekalaisen yhdyskuntajätteen jäteastian voi tai ei voi laittaa. Sekalaisen yhdyskuntajäteastian soveltumaton jäte (kuten käyttökeltottomat huonekalut, patjat, suuret määrät rikkoutuneita keramiikka-astioita tai kierrätyskelvottomia tekstiilejä), jolle ei ole erilliskeräystä tai jota syntyy suuria määriä, tulee viedä suoraan jäteasemalle, jossa ne päätyvät sopivaan asianmukaiseen käsittelyyn.

Sovelletut oikeusohjeet: Jätelaki 35, 40, 41 §
Jäteasetus 10 §

16 § Hyötykäyttökelpoisten jätteiden kiinteistökohtaiset erilliskeräysvelvoitteet

Perustelut:

Erilliskeräysvelvoitteiden lähtökohtana on jäteasetuksen (978/2021) mukainen kiinteistökohtainen kierrätyskelpoisten jätteiden erilliskeräys. Asetuksen mukaan taajama-alueilla, vähintään viiden huoneiston asuinkiinteistöillä, on asumisessa syntyvät bio- ja pakkausjätteet sekä pienmetalli lajiteltava ja erilliskerättävä omiin kiinteistökohtaisiin jäteastioihin. Pakkausjätteet lajitellaan tuottajien lajitteluohjeiden mukaisesti. Mikäli ohjeesta poiketaan, on siitä sovittava aina tapauskohtaisesti tuottajien kanssa. On huomattava, että asetuksen velvoite koskee myös taajamissa sijaitsevia vapaa-ajan asuntoja.

Kiinteistön määritelmä jätehuollossa

Yksikkö, johon erilliskeräyksen velvoitteet kohdistuvat, on kiinteistö. Jäteasetuksen 17 §:n perusteluissa on tarkennettu, miten käsitettä kiinteistö tulisi tulkita erilliskeräyksen järjestämiseen liittyvissä velvoitteissa: *"Säännöksen soveltamisen yhteydessä kiinteistön käsitettä tulisi tulkita jätteen keräyksen järjestämisen näkökulmasta. Tällöin kiinteistöllä sijaitseva katsottavien huoneistojen lukumäärä ei olisi jokaisessa tilanteessa yhteneväinen esimerkiksi kiinteistörekisteriin merkittyjen kiinteistöyksikköä koskevien tietojen kanssa, vaan merkitystä voitaisiin antaa myös kiinteistön ja sillä sijaitsevien rakennusten omistus- ja hallintasuhteille sekä jätepestettä käytännössä käyttävien asuinhuoneistojen lukumäärälle. Olennaista olisi, että kiinteistö muodostaisi jätehuollon järjestämisen kannalta tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden. Käytännössä samalla tontilla voi esimerkiksi olla viisi erillispientaloa tai paritaloa, mutta ilman asunto-osakeyhtiömuotoa. Jos kullakin talolla on oma jätepestensä, rinnastuu tilanne omalla tontilla sijaitseviin yksittäisiin omakotitaloihin tai paritaloihin, eivätkä asetuksessa vähintään viidelle asuinhuoneistolle säädetyt erilliskeräysvelvoitteet koskisi tontilla sijaitsevia taloja. Toisaalta erilliskeräysvelvoite koskisi niitä asunto-osakeyhtiöitä, joissa samaa jätepestettä käyttää vähintään viisi asuinhuoneistoa, riippumatta siitä, muodostuuko asunto-osakeyhtiö erillispientaloista tai esimerkiksi rivitaloista. Jos asunto-osakeyhtiön erillispientaloilla on omat jäteastiinsa ja omat jättesopimuksensa, erilliskeräysvelvoitteet eivät koskisi. Säännöksen mukaisen huoneistorajan laskennassa ei olisi merkitystä sillä, kuinka monen tontin alueelle asunto-osakeyhtiöön kuuluvat rakennukset sijoittuvat."*

Erilliskeräysvelvoitteet jätehuoltomääräyksissä

Erilliskeräysvelvoitteet esitetään taulukossa.

Erilliskeräysalueiden rajaaminen

Erilliskeräysvelvoitetta sekä kunnan järjestämän vapaaehtoista erilliskeräyksen aluetta koskevat rajaukset on kuvattu jätehuoltomääräysten liitteessä A, joka osoittaa jätehuoltomääräysten erilliskeräysalueen rajat kiinteistörajojen tarkkuudella. Kartalla on erikseen esitetty taajamat, joissa erilliskeräysvelvoitteet ovat voimassa kaikilla kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvilla kiinteistöillä. Taajamien väliset kulkureitit on esitetty sitä varten, että tällä alueella Kierrätysyhtiö Rippee tarjoaa erilliskeräyspalvelun vapaaehtoisesti sen järjestäville jätetaksassa määritellyin palvelumaksuin.

Karttaliitteet ovat suurpiirteisiä, mutta karttaa pääsee tarkastelemaan tarkemmin Kierrätysyhtiö Rippeen verkkosivuilla osoitteessa <https://rippee.fi/kunnallinen-kuljetusmalli/kuljetusalueet/>.

Aluerajausta tarkistetaan tarkoituksenmukaisin määräajoin niin, että jätelaissa ja asetuksessa määrätyt velvoitteet täyttyvät ajantasaisesti asuinalueiden muuttuessa. Aineistoa ja rajauksia tarkastellaan vähintään viiden vuoden välein ja aina jätehuoltomääräysten muutosten yhteydessä.

Erilliskeräysvelvoitteista poikkeaminen

Jäteasetuksen mukaisista erilliskeräysvelvoitteista on mahdollisuus poiketa jätehuoltoviranomaisen päätöksellä jätehuoltomääräyksissä säädetyn mukaisesti. Poikkeaminen voi tapahtua jäteasetuksesta laajempaan suuntaan tai suppeampaan suuntaan. Savonlinnan seutukunnalla on vuodesta 2001 ollut yleinen biojätteen erilliskeräysvelvoite, jota supistetaan jätehuoltomääräysten liitteen A mukaisille alueille. Jätelain muuttamisesta annetun lain (714/2021) myötä kunnan jätteenkuljetusten järjestämisvastuu siirtyi bio- ja pakkausjätteiden osalta yksinomaan Kierrätysyhtiö Rippeelle. Sekajätteiden ja asumisessa syntyvien lietteiden osalta alueella on lakimuutoksen jälkeenkin voimassa kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Bio- ja sekajäte on perinteisesti kerätty samojen keräysreittien varsilta kaksilokeroautolla, mutta tämä ei ole mahdollista nyt, kun toisen jättejakeen kuljetukset järjestää Kierrätysyhtiö Rippee ja toisen kuljetuksen tilaa yksityiseltä palveluntarjoajalta kiinteistön tai jätteen haltija. Biojätteen erilliskeräysvelvollisuuden supistaminen koskemaan vain alueita, joilla Kierrätysyhtiö Rippee tarjoaa kiinteistökohtaisen jätteenkuljetuksen palveluita, on tämän vuoksi välttämätöntä. Vaikka biojätteen erilliskeräysvelvoitetta supistetaan, alueella on silti jäteasetusta tiukempi biojätteen erilliskeräysvelvollisuus.

Jätteen omatoiminen käsittely erilliskeräyksen sijaan

Kiinteistöllä syntyvän biojätteen voi jäteasetuksen mukaan kompostoida kiinteistöllä erilliskeräykseen liittymisen vaihtoehtona, joten tämä seikka on myös mainittu jätehuoltomääräyksissä. Omatoimisen käsittelyn edellytyksistä on määrätty erikseen jäteasetuksessa 12 §:ssä. Lisäksi jätehuoltomääräyksissä voidaan antaa kompostointiin liittyviä asetusta täydentäviä määräyksiä (18 §).

Kunnan järjestämä vapaaehtoinen erilliskeräys

Jätelain 41 §:n 3 momentti antaa kiinteistön haltijalle mahdollisuuden järjestää erilliskerätyn pakkausjätteen ja biojätteen jätteenkuljetuksen kiinteistöltä, jos ko. jätettä ei kuljeteta kunnan järjestämässä kiinteistökohtaisessa jätteenkuljetuksessa. Kierrätysyhtiö Rippee tarjoaa vapaaehtoista erilliskeräyspalvelua jätehuoltomääräysten liitteeseen A merkittyjen erilliskeräysvelvoitetujen taajama-alueiden välisten kulkureittien varsilla sijaitseville kiinteistöille jätetaksan mukaisin palvelumaksuin.

Yksityiset jätteenkuljetusyritykset voivat tarjota asukkaille tai kunnan hallinto- ja palvelutoiminnoille jätelain 41.3 §:n mukaisia kuljetuspalveluita vain niillä kiinteistöillä, joilta kunta ei kerää tai kuljeta erilliskerättyjä bio- ja pakkausjätteitä.

Kunnan järjestämän vapaaehtoisen erilliskeräyksen alueen määrittelyssä voidaan käyttää olemassa olevan jätteenkuljetuksen reittejä aluerajauksen lähtökohtana. Tällöin vapaaehtoisen erilliskeräyksen alue muodostuu tieverkoston mukaisesti noudattaen tiettyä valittua enimmäisetäisyyttä jäteauton varsinaiselta keräysreitiltä. Tällöinkin asukkaalle olisi jätehuoltomääräysten tai siihen liittyvien materiaalien perusteella helposti ja yksiselitteisesti selvittävä, koskeeko kunnan järjestämä vapaaehtoisen erilliskeräyksen mahdollisuus hänen kiinteistöään. Aluerajauksen taustalla on oltava tarkastelu, jolla varmistetaan ympäristöhyödyn tuottaminen vapaaehtoisesti liittyvän kiinteistön erilliskeräykselle. Aluerajausta tulee tarkistaa, kun erilliskeräysvelvollisuus laajenee ja/tai maksimietäisyyksiin tulee muutoksia esim. elinkaaritarkastelujen perusteella.

Kunnan tai kunnan jätelaitoksen järjestämän vapaaehtoisen erilliskeräyksen alueesta ja sen päivittämisestä on suositeltavaa päättää jätehuoltoviranomaisessa jätehuoltomääräysten päivittämistä koskevana päätöksenä. Tällöin päätöksestä tiedotetaan ja kuullaan jätelaissa säädetyllä tavalla mm. alueella toimivia kuljetusyrityksiä. Kun alue siirtyy kunnan jätehuoltopalveluiden piiriin vapaaehtoisen erilliskeräyksen osalta, päättyvät kunnan jätehuoltovastuulle kuuluvan jätteen erilliskeräystä koskevat yksityisoikeudelliset kuljetussopimukset kiinteistönhaltijoiden ja kuljetusyrityksien välillä. Vapaaehtoisen keräyksen aluerajaus on suositeltavaa säilyttää voimassa

kohtuullisen ajanjakson, jotta kiinteistöjen jätehuoltopalveluissa ei tapahtuisi jatkuvia muutoksia. Rajauksen tarkistamisväli voisi tällöin olla esimerkiksi 3–5 vuotta.

On mahdollista, että kunta tai kunnallinen jätelaitos ei tarjoa vapaaehtoisuuteen perustuvaa keräys- ja kuljetuspalvelua lainkaan. Tällöin kiinteistönhaltijoilla on erilliskeräyksen velvoite-rajajen ulkopuolella oikeus tilata erilliskeräyspalvelu yksityisiltä kuljetusyrityksiltä.

Sovelletut oikeusohjeet: Jätelaki 32, 34, 35, 36, 40, 41, 41a, 43 §

17 § Muilla kunnallisen jätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä syntyvien kierrätettävien jätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet

Perustelut:

Jäteasetuksessa (21 §) annetaan erilliskeräysvelvoitteet myös muiden kuin asumisessa syntyvien jätteiden kiinteistökohtaiselle keräykselle. Asetuksen määräykset koskevat sekä kunnan jätehuoltovastuulle kuuluvia yhdyskuntajätteitä (kunnan hallinto- ja palvelutoiminta) että jätteen haltijan vastuulle kuuluvaa yhdyskuntajätettä (elinkeinotoiminta ja julkinen toiminta, pois lukien hallinto- ja palvelutoiminnat). Jätehuoltomääräyksissä voidaan määrätä vain kunnan jätehuoltovastuulle kuuluvien kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan jätteistä.

Jäteasetuksen mukaiset kiinteistökohtaiset lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet perustuvat jätteiden painon mukaiseen kertymiseen yhden viikon aikana.

Jäteasetuksen mukaisesti erilliskeräysvelvollisuus koskee kiinteistöjä, jotka sijaitsevat taajama-alueilla tai asema- tai yleiskaavoitetulla palvelu-, matkailu- tai työpaikka-alueella.

Jätelain etusijajärjestyksen noudattamisen edistämiseksi mahdollistetaan lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteiden ulkopuolelle jäävien kiinteistöjen liittyminen bio- ja hyötyjätteiden kiinteistökohtaiseen jätteenkuljetukseen vapaaehtoisesti sellaisille kiinteistöille, joilta näiden jättejakeiden kerääminen on taloudellisesti ja ympäristön kannalta tarkoituksenmukaista. Tarkoituksenmukaisuutta arvioidaan Kierrätisyhtiö Rippeen ja jätehuoltoviranomaisen kanssa yhteisesti, ja sen perusteella laaditaan jätehuoltomääräysten liitteeksi kartta Rippeen kiinteistökohtaisen jätteenkuljetuksen rajauksesta.

Sovelletut oikeusohjeet: Jätelaki 32, 32a, 33, 34, 35, 36, 40, 41, 41a, 42 ja 43 §

4 LUKU OMATOIMINEN KÄSITTELY JA HYÖDYNTÄMINEN

18 § Kompostointi

Perustelut:

Kompostointitietojen ilmoittamista koskevat lakisäateiset velvoitteet on tuotu osaksi kunnallisia määräyksiä, jotta jätelain ja -asetuksen vaatimukset sekä paikalliset vaatimukset tulevat huomioituksi kompostointia järjestettäessä ja tietoja ilmoittaessa. Jäteasetuksessa määrätään jätteen pienimuotoisesta käsittelystä jätelain 41 a §:ää tarkentaen. Asetuksen § 12 koskee käytännössä bio- ja puutarhajätteen, kuivakäymäläjätteen tai pienen saostussäiliölietemäärän kompostointia tai lietteen kalkkistabilointia. Asetuksessa määritellään ominaisuudet, jotka käsittelylaitteiston on täytettävä ja vaatimukset, jotka käsittelyssä on huomioitava:

”1) käsittelylaitteisto sijoitetaan ja rakennetaan, ja sen käyttö ja kunnossapito hoidetaan niin, ettei siitä aiheudu roskaantumista eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle;

- 2) käsittelylaitteiston kapasiteetti suunnitellaan ja mitoitetaan siten, että se riittää kiinteistöllä syntyvän jätteen käsittelyyn käsittelyprosessin vaatima aika huomioon ottaen;
- 3) käsittelylaitteistoon ei sijoiteta jätteitä, joita käsittelyprosessissa ei ole suunniteltu käsiteltäväksi tai jotka haittaavat syntyvän lopputuotteen käyttöä;
- 4) jätettä käsitellään vain sitä varten suunnitellussa suljetussa laitteistossa, johon haittaeläinten pääsy on estetty ja josta ei pääse valumavesiä maaperään ja joka on talvella käytettäessä tarvittaessa lämpöeristetty;
- 5) kuivakäymäläjäte, saostus- ja umpisäiliöliete tai siihen rinnastettava muu ulosteperäinen jäte käsitellään hygieeniseltä laadultaan haitattomaksi kalkkistabiloimalla, kompostoimalla tai muulla vastaavalla menetelmällä; jätettä kompostoitaessa käsittelyajan on oltava vähintään yksi vuosi viimeisen ulosteperäisen jätteen lisäyksen jälkeen ennen kuin kompostia voidaan käyttää kiinteistöllä maanparannusaineena.
- 6) käsittelyssä syntyvä lopputuote hyödynnetään terveyttä ja ympäristöä vaarantamatta”

Osittainen asetuksen sisällön toisto kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä on tarpeellista, sillä kompostointi on yleinen kotitalouksien omatoiminen biojätteen käsittelymenetelmä ja vaatimuksia on siksi perusteltua nostaa esiin myös paikallisissa jätehuoltomääräyksissä, jotka voivat olla asukkaille helpommin saatavilla kuin lainsäädännön sisältö. Jätehuoltomääräyksissä on tarkennettu, että kompostorin ei tarvitse olla lämpöeristetty, mikäli se voidaan sijoittaa kylmänä vuodenaikana lämmitettyyn tilaan tai sen käyttötilavuus on riittävän suuri varastoimaan koko talven aikana syntyneen biojätteen. Varastoinnissa on huomioitava, että jäätyminen aiheuttaa suuremman tilantarpeen.

Biojätteen omatoiminen käsittely Bokashi-menetelmällä on sallittu. Bokashi -menetelmässä eloperäinen jäte laitetaan tarkoitukseen suunniteltuun ämpäriin fermentoitumaan, eli käymään hapettomassa tilassa. Bokashista poistettu käynyt eloperäinen aines vaatii jälkikompostoinnin haittaeläimiltä suojatussa kompostorissa tai käsittelyn menetelmän mukaisessa multatehtaassa valmistuakseen mullaksi.

Määräyksissä on kielto laittaa vieraslajeiksi luokiteltuja kasveja tai niiden osia kompostoriin. Kiellolla on tarkoitus ehkäistä vieraslajien leviämistä kompostimullan kautta. Vieraslajien torjunnasta on säädetty laissa vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015), jossa on määrätty mm. vieraslajien ympäristöön päästämisen kiellosta ja kiinteistönhaltijoiden ja muiden toimijoiden huolehtimisvelvollisuuksista. Lista vieraslajeista on löydettävistä kansallisesta vieraslajiluettelosta (vieraslajit.fi). Vieraslajien oikeasta jätteenkäsittelystä saa tietoa paikalliselta jätelaitokselta.

Biojätteen erilliskeräysvelvoitteen vaihtoehtona on sen kompostointi kiinteistöllä (jäteasetus 17 §). Myös sekajätteen jäteastian tyhjennysväli voi olla pidempi, jos biojäte kompostoidaan. Omatoiminen biojätteen kompostointi on onnistuessaan tehokasta kierrätystä ja sen osuus on tarkoitus saada näkymään myös valtakunnallisessa kierrätysasteessa ilmoitusmenettelyllä; jäteasetuksen 43 §:n mukaan jätteen haltijan on annettava biojätteen omatoimisesta käsittelystä tiedot kunnan jätehuoltoviranomaiselle, joka merkitsee ne ylläpitämäänsä rekisteriin jätteen kuljetuksista ja biojätteen käsittelystä kiinteistöllä. Ilmoitus on asetuksen mukaan annettava vähintään kahden kuukauden kuluessa toiminnan aloittamisesta ja samoin toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava vähintään kahden kuukauden kuluessa. Tietoja on päivitettävä jätehuoltoviranomaiselle vähintään viiden vuoden välein. Ilmoitettavat tiedot on määritelty jäteasetuksessa. Asetuksenmukaisia tietoja ovat ilmoittamista koskevat kohdat 1–4. Asetuksen vaatimusten lisäksi jätehuoltomääräysten nojalla pyydetään ilmoittamaan myös muita tarpeelliseksi katsomiaan tietoja kompostoinnista. Tällaisia tietoja ovat kohdat 5–7.

Asetuksessa määriteltyjä tietoja mm. käsittelylaitteiston kapasiteetista ja vuotuisesta käyttöajasta tarvitaan EU:n jätedirektiivin ja sen nojalla annetun komission täytäntöönpanopäätöksen 2019/1004 mukaiseen kierrätysasteen laskentaan. Jätehuoltoviranomainen voi pyytää ilmoittamaan muitakin tarpeelliseksi katsomiaan seikkoja kompostointiin liittyen ja laatia esimerkiksi soveltuvan lomakkeen asukkaiden käyttöön. Jätehuoltoviranomainen luovuttaa pyydettyä ylläpitämästään rekisteristä tiedot valtion organisaatiolle (Suomen Ympäristökeskus, Luonnonvarakeskus, Terveysten ja Hyvinvoinnin laitos, Ruokavirasto, Tulli tai Teknologian Tutkimuskeskus VTT Oy).

Kompostorin ollessa useamman kiinteistön tai huoneiston käytössä, jokaisen osakkaan ei ole tarpeen tehdä ilmoitusta, vaan velvollisuus osoitetaan jatkossa jätteen käsittelystä vastaavalle henkilölle. Tämä on ainoastaan järkevää, sillä näin toimimalla jätehuoltoviranomainen voi varmistua kompostoinnista vastaavan henkilön tietävän, miltä kiinteistöiltä yhteiseen kompostoriin tuodaan biojätteitä. Jätehuoltomääräyksissä voidaan yhteiskompostorin ilmoitusmenettelyä ohjata siten, että jätehuoltoviranomaisella on yhteys kompostoinnin vastuuhenkilöön myös henkilöiden vaihtuessa.

Kompostorin sijoittamiseen kiinteistöllä liittyvät määräykset eivät ole varsinaisia jätehuoltomääräysten toimivaltaan kuuluvia määräyksiä. Kompostorin sijainnille on annettu määräyksiä jätehuoltoviranomaisen toimialueen kuntien rakennusjärjestyksissä sekä ympäristönsuojelumääräyksissä. Rajoituksia kompostointilaitteen sijoittamiselle on voitu antaa myös kaavamääräyksissä.

Sovelletut oikeusohjeet: Jätelaki 41 a §
Jäteasetus 12, 17, 43 §

19 § Jätteen polttaminen

Perustelut:

Jätteiden polttaminen tulee lähtökohtaisesti kieltää jätehuoltomääräyksissä. Tässä pykälässä määritellään tilanteet (eli annetaan viranomaisen hyväksyntä), joissa jätteen polttaminen on mahdollista eli jätteen omatoiminen käsittely on mahdollista.

Haja-asutusalueella voidaan sallia risujen, oksien, käsittelemättömän puujätteen ja vastaavien polttaminen avopolttona, jos se ei aiheuta haittaa tai vaaraa ympäristölle tai terveydelle ja poltettavien jätteiden määrä on vähäinen. Käsitellyn puujätteen polttamista ei voi sallia. Jätteen polttamista koskeva määräys voi olla sisällytettynä myös ympäristönsuojelumääräyksiin.

Kiinteistön lämmitysjärjestelmässä poltettavaksi voidaan sallia käsittelemätön puujäte, risut ja oksat sekä pienet määrät paperia, pahvia ja kartonkia. Paperia, pahvia ja kartonkia pitäisi käyttää vain sytykkeenä. Muiden jätteiden, kuten muovin, polttamista ei voi sallia kiinteistöjen tulipesissä, sillä niissä ei ole palamiselle optimaaliset olosuhteet.

Rakennusten hävittämiseen polttamalla liittyvät määräykset kuuluvat kunnan ympäristönsuojelumääräyksiin. Perustusten varassa kiinteästi seisova rakennus ei yleensä ole jätettä, vaikka se olisi saanut purkuluvan. Siten se ei kuulu jätelain soveltamisalan piiriin. Rakennuksesta puretut osat sen sijaan luokitellaan jätteiksi.

20 § Jätteiden ja kuolleiden lemmikkieläinten hautaaminen

Perustelut:

Jätteen hautaaminen on jätelainkin perusteella lähtökohtaisesti kielletty, ainoastaan tietyt poikkeukset tästä periaatteesta ovat mahdollisia. Samoin vesistöön upottaminen, myös jälle vieminen, on jätelain ja ympäristönsuojelulain perusteella kielletty.

Jätehuoltomääräyksissä on haluttu tuoda esille tarkempia ohjeita lemmikkieläinten hautaamiseen, ja käytännössä tässä viitataan Ruokaviraston ohjeisiin kuolleiden lemmikki-, tuotanto- ja muiden

eläinten käsittelystä. Näissä jätehuoltomääräyksissä ei ole erikseen annettu tarkkoja ohjeita lemmikkieläinten hautaamisesta.

21 § Jätteen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa

Perustelut:

Jätelain 41 a §:n pienimuotoisella jätteenkäsittelyllä tarkoitetaan lähtökohtaisesti vain biomateriaalien käyttöä tai esim. jätetuun polttoa, niinpä jätteen hyödyntämistä maanrakentamisessa koskevat määräykset soveltuvat parhaiten ympäristönsuojelumääräyksiin, sillä ne tähtäävät ympäristön pilaantumisen estämiseen ja koskevat nimenomaan hyödyntämistä. Mikäli kunnassa ei ole voimassa olevia ympäristönsuojelumääräyksiä, voidaan nämä hyödyntämistä koskevat määräykset ottaa jätehuoltomääräyksiin. Tällöin tulee muistaa, että ympäristönsuojelulaki saattaa jätehuoltomääräyksistä huolimatta asettaa rajoitteita jätteiden hyödyntämiseen maanrakentamisessa.

Ympäristönsuojelulaki mahdollistaa jätteiden pienimuotoisen ei-ammattimaisen hyödyntämisen muun muassa kiinteistön omistajan omassa maanrakentamisessa. Sellainen pienimuotoinen hyödyntäminen, jossa esimerkiksi purettavasta rakennuksesta syntyviä tiiliä hyödynnetään purkukiinteistöllä kiinteistön omistajan tai haltijan omana työnä, on jätteen ei-ammattimaista hyödyntämistä. Ympäristönsuojelulain mukaan jätteiden ammattimainen tai laitosten käsittely vaatii sen sijaan aina ympäristöluvan (YSL 27 § ja liite 1, taulukko 2, kohta 13) tai MARA-asetuksen (VnA koskien eräiden jätteiden hyödyntämistä maanrakentamisessa 843/2017) mukaisen rekisteröinnin (YSL 116.4 §).

Lisäksi näitä vähäisempään jätteiden pienimuotoiseen eli ei-ammattimaiseen hyödyntämiseen voidaan kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä edellyttää erilaisia menettelyjä, esimerkiksi ilmoitusmenettelyä. Maanrakentamiseen teknisiltä ja ympäristöominaisuuksiltaan soveltuvien jätteiden ei-ammattimaiselle hyödyntämiselle ei ole annettu lainsäädännössä yksiselitteistä tai sitovaa määrällistä ylärajaa eikä hyödyntämisen ammattimaisuus liity hyödynnettävän jätteen määrään vaan toiminnan luonteeseen.

Huomioitavaa on, että jätehuoltomääräyksen tarkoitus on koskea pienimuotoista, kertaluontoista ja kiinteistökohtaista jätteen hyödyntämistä. Esimerkiksi tiili- ja betonimurskeen hyödyntäminen voi jätelain 41 a §:n mukaan tapahtua vain jätteenhaltijan itse käsitellessä jätteen omalla kiinteistöllään. Naapurusten yhteistoiminta ei ole mahdollista muun kuin biojätteen, saostussäiliöiden lietteen tai näihin verrannollisten jätteiden omatoimisessa käsittelyssä. Käsittelystä olisi hyvä tehdä ilmoitus ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka arvioi hyödyntämisen ympäristönsuojelulain mukaisuuden.

Sovelletut oikeusohjeet: Jätelaki 41 a §

5 LUKU JÄTEASTIAT

22 § Jäteastiatyypit

Perustelut:

Jätelain 40 §:n mukaan kiinteistön haltija on velvollinen järjestämään jätteille vastaanottoaikaan. Jäteasetuksen 10 § velvoittaa kiinteistön haltijan, kunnan, jätteen haltijan, tuottajan, jakelijan ja muun toimijan järjestäessään jätteen keräyksen huolehtimaan siitä, että vastaanottoaikaan on riittävä määrä kannellisia säiliöitä, maahan upotettavia syväkeräyssäiliöitä, jätelavoja tai muita jäteastioita, jotka soveltuvat kerättäville jätelajeille.

Kiinteistöllä tulee olla riittävä määrä jäteastioita ottaen huomioon kiinteistöllä syntyvän jätteen määrä, jätehuoltomääräysten mukaiset erilliskeräysvelvoitteet ja jäteastioiden tyhjennysvälit.

Jäteastiat on aina pystyttävä sulkemaan kokonaan. Sulkeminen on tärkeää, jotta haittaeläimet eivät pääse jäteastiaan.

Tarpeeseen nähden liian suuria jäteastioita käyttämällä ei voi perustella jätehuoltomääräyksistä poikkeavaa pidempää jäteastian tyhjennysväliä.

Mikäli kiinteistön haltija vastaa jäteastian hankkimisesta, voidaan jätehuoltomääräyksissä listata kiinteistökohtaisessa jätteenkuljetuksessa käytettävät vaihtoehtoiset jäteastiat. Jäteastioita luetteltaessa ei voida suosia tietyn valmistajan jäteastioita, vaan määräyksissä kuvataan niiden teknisiä ominaisuuksia. Jäteastiatyyppejä määriteltäessä on hyvä keskustella alueella toimivien jätteenkuljettajien kanssa jäteastiatyypin vaikutuksesta kuljettajien työturvallisuuteen. Keräysvälineet, joiden käyttö aiheuttaa työterveysriskejä, on syytä kieltää jätehuoltomääräyksissä. Työturvallisuusriskejä on esiintynyt jättesäkkilaineiden käytössä ja erityisesti pikakonttien tyhjennyksissä, joten kiello näiden käytöstä kiinteistökohtaisissa jätteenkuljetuksissa on perusteltua sisällyttää määräystekstiin.

Määräyksessä esitetyssä esimerkkilistassa on esitetty tavanomaisimmat kiinteistökohtaisessa jätteenkuljetuksessa käytettävät jäteastiat.

Velvoittaminen standardin mukaisiin jäteastioihin on perusteltua, sillä markkinoilla on myös muita kuin standardin mukaisia sanallisen määritelmän täyttäviä jäteastioita, jotka voivat rikkoutua helpommin esimerkiksi kippaustilanteessa. Standardin mukaisesti valmistetut astiat ovat riittävän kestäviä ja kuormattavia.

Kierrätysyhtiö Rippeen järjestämässä jätteenkuljetuksessa jäteastiat sisältyvät tyhjennysmaksuun, joten yhtiö toimittaa kiinteistölle standardin täyttävän jäteastian. Jätehuoltomääräyksissä on mahdollistettu myös muunlaisen jäteastian käyttö sopimalla asiasta Kierrätysyhtiö Rippeen kanssa. Näin voidaan edistää uusien innovaatioiden käyttöön ottamista ja siten parantaa esimerkiksi jätteenkuljettajan työturvallisuutta.

Sovelletut oikeusohjeet: Jätelaki 40 §
Jäteasetus 10 §

23 § Jäteastian merkitseminen

Perustelut:

Jäteasetuksen 10 § velvoittaa jätteen kuljetuksen järjestäjän merkitsemään jäteastioihin niihin kerättävän jätelajin ja keräyksestä vastaavan yhteisön yhteystiedot.

Jäteastiat on määräyksen mukaan merkittävä kyseistä jätelajia osoittavalla merkinnällä, jotta sekä tyhjentäjälle että käyttäjälle on selvää, mitä jätettä kukin astia sisältää. Lisäksi tyhjennyksistä vastaavan yhteystiedot on löydettävä jäteastioista tai niiden välittömästä läheisyydestä, jotta ongelmatilanteissa yhteystiedot ovat asiakkaille helposti nähtävissä. Jäteasetuksen mukaisesti myös jätehuoltomääräyksissä edellytetään, että jäteastiassa tai sen välittömässä läheisyydessä on riittävät jätteiden lajitteluohjeet, jotka ohjaavat jäteastioiden käyttäjiä.

Jäteastia, joka ei sijaitse kiinteistön välittömässä läheisyydessä, on yksilöitävä kiinteistön tai kimpan osoitteella tai jäteastian haltijan tiedoilla. Samoin on yksilöitävä jäteastia, joka sijaitsee keräyspaikassa, jossa on useamman jätteen haltijan jäteastioita. Kiinteistökohtaisen jäteastian osalta merkitsemisvastuu on jäteastiaa käyttävällä jätteen haltijalla, kimpoissa yhteyshenkilöllä. Jäteastian yksilöinti varmistaa, että jätteenkuljettaja tyhjentää oikean jäteastian esimerkiksi sellaisissa paikoissa, joissa eri jätteen haltijoiden jäteastiat voivat muutoin sekoittua. Myös mahdollisiin ongelmiin voidaan puuttua tehokkaasti, kun jäteastiat on yksilöity.

Sovelletut oikeusohjeet: Jäteasetus 10 §

24 § Jäteastioiden täyttäminen

Perustelut:

Jäteastioiden täyttämistä säädetään jäteasetuksen 10 §:ssä, jonka mukaan jäteastioiden käytöstä ja tyhjennyksestä ei saa aiheutua loukkaantumisen vaaraa käyttäjälle tai tyhjentäjälle eikä muuta vaaraa terveydelle tai ympäristölle. Jätehuoltomääräyksissä täsmennetään jäteasetuksen 10 §:ä määrittelemällä, mitä jäteastioihin voidaan laittaa ja miten jätteet tulee pakata. Käsin siirrettäville jäteastioille on asetettu myös enimmäispainot.

Määräyksessä on annettu mahdollisuus sijoittaa jäte poikkeustapauksessa ja tilapäisesti jäteastian läheisyyteen, silloin kun jäte ei mahdu jäteastiaan. Tämä ei kuitenkaan koske aluekeräysjärjestelmää käyttäviä kiinteistöjä. Jätteen sijoittamisesta jäteastian ulkopuolelle ei saa aiheutua haittaa tai vaaraa vastaanotto paikalla tai jätteenkuljetukselle. Jätteen sijoittaminen jäteastian ulkopuolelle ei saa myöskään aiheuttaa työturvallisuusriskiä, joten ylimääräiselle jätteelle on annettu 15 kg:n painorajoitus.

Määräyksessä on lueteltu ne aineet ja esineet, jotka on ennen jäteastiaan sijoittamista pakattava huolellisesti. Erityisesti sekajäte ja biojäte on tavallisesti pakattava, jottei aiheudu esimerkiksi astian likaantumista. Sellaisia jäteastiaan soveltuvia jäte-esineitä, jotka eivät likaa jäteastiaa, ei tarvitse kuitenkaan pakata. Säännöksessä on lisäksi määrätty, mitä jätteitä ei saa laittaa lainkaan yhdyskuntajätteiden jäteastioihin. Luettelossa on mainittu esimerkiksi palo- ja räjähdysvaaraa aiheuttavat jätteet, vaaralliset jätteet ja nestemäiset jätteet. Ylipäätään mitään sellaista jätettä, joka voi aiheuttaa työturvallisuusriskin tyhjentäjälle tai vahingoittaa jäteastiaa tai kuljetuskalustoa taikka vaikeuttaa merkittävästi jätteen kuormausta tai purkamista, ei saa jäteastiaan laittaa. Jotkin jätteet, kuten vaaralliset jätteet, aiheuttavat haittaa tai vaaraa loppukäsittelyssä.

Biojäteastiaan laitettavan märkälujan suojasäkin käytöstä luovutaan, koska ne aiheuttavat ongelmia käsittelylaitoksessa, eivätkä hajoa käsittelyprosessissa. Samasta syystä määräyksissä nostetaan esille paperisten biojätepussien tai sanomalehdestä taiteltujen pussien käyttämistä tarkkelys pohjaisten, biohajoaviksi markkinoitujen biojätepussien sijasta biojätteen pakkaamiseen. Talviaikana jätteen jäätymistä biojäteastiassa voi ehkäistä imeyttämällä hyvin nestepitoiset biojätteet kuivikkeeseen ja antamalla esimerkiksi paperiin pakatun biojätteen jäähtyä ulkona ennen sen laittamista jäteastiaan.

Määräyksellä pyritään varmistamaan käyttäjän, jätehuollon toteuttajan ja ympäristön kannalta turvallinen ja toimiva jätehuolto.

Sovelletut oikeusohjeet: Jäteasetus 7, 10 §

25 § Tyhjennysvälit**Perustelut:**

Jätehuoltomääräyksissä annetut tyhjennysvälit koskevat vain niitä vapaa-ajanasuntoja (ja muita kiinteistöjä), jotka kuuluvat kiinteistökohtaisen jätteenkuljetuksen piiriin. Aluekeräyksen piiriin kuuluvien kiinteistöjen haltijat eivät pysty vaikuttamaan jätehuoltonsa toteutukseen samalla tavoin kuin kiinteistökohtaisen kuljetuksen piiriin kuuluvien kiinteistöjen haltijat.

Jäteasetuksen 10 § sisältää velvoitteita jäteastian tyhjentämisestä. Jäteastia on asetuksen mukaan tyhjennettävä niin usein, että jäteastia voidaan aina sulkea, jäte mahtuu astiaan eikä jätteestä aiheudu ympäristön likaantumista tai roskaantumista taikka hajua tai muuta hygieenistä haittaa. Asetuksessa määrätään myös aluekeräysastioiden täyttymisen seurannan suorittamisesta siten, että astioiden täyttymisestä ei aiheudu katkoksia jätteen vastaanottoon.

Tyhjennysvälien tulisi tukea tyhjentäjän työturvallisuutta ja tyhjennyksen teknistä suorittamista ja jätteen laadun säilymistä kierrätyskelpoisena käsittelyyn saakka. Samalla olisi huomioitava kuljetusten logistiikka, kuljetusten vaikutukset ympäristöön sekä tyhjennyskustannukset, joita

asukkaat maksavat. Tarkoituksenmukaisesti määritellyt jäteastioiden tyhjennysvälit parantavat asukkaiden lajitteluhalukkuutta ja kokemusta jätehuollon toimivuudesta.

Edellä mainittujen seikkojen turvaamiseksi, jätteen kierrätettävyyden säilyttämiseksi ja kiinteistönhaltijoiden tasapuolisen kohtelun mahdollistamiseksi jätehuoltomääräyksissä on tarpeen määritellä vähimmäisvaatimukset jäteastioiden tyhjennyksille. Määräyksessä vähimmäistyhjennysvaatimukset esitetään taulukossa.

Jätehuoltomääräyksissä sallittu pisin mahdollinen tyhjennysväli ei välttämättä ole asiakkaan kannalta aina se tarkoituksenmukaisin, vaan tyhjennyskertoja voi olla järkevää sopia myös määräyksissä mainittua pisintä väliä tiheimmällä välillä.

Sekalaisen yhdyskuntajätteen jäteastioiden, joihin kerätään myös lajittelematonta biojätettä, tyhjennysväli on valtakunnallisesti suositeltavaa määrittää kesäaikana enintään kahteen viikkoon. Talviaikana haju- ja hygieniahaitat ovat kylmyyden vuoksi vähäisempiä ja tyhjennysväli voi olla pidempi, enintään neljä viikkoa.

Biojätteen jäteastia on haju- ja hygieniahaittojen vuoksi tyhjennettävä kesäaikana useammin kuin talvella, suuremmissa kiinteistöissä yleensä viikoittain. Vähimmäistyhjennysvälinä on 2 viikkoa kesäaikana ja 4 viikkoa talviaikana samoin perustein kuin sekalaisen yhdyskuntajätteen jäteastian kohdalla, johon kerätään myös biojäte. Kuitenkin jäteastiatyypit on huomioitu siten, että esimerkiksi syväkeräyssäiliöille tai ilmastoiduille biojäteastioille on perusteltua määrätä pidempiä tyhjennysvälejä kuin pinta-astioille. Keräysvälineen tyhjennysväleissä on huomioitava, että biojätteestä erottuu keräysastiassa nestettä, jonka määrä usean viikon ajalta voi tehdä varsinkin syväkeräyssäiliön tyhjentämisestä haastavaa.

Kun biojätteelle on erilliskeräys tai se kompostoidaan kiinteistöllä, sekajätteen jäteastialle on mahdollista sopia hieman pidempiä tyhjennysvälejä. Koska sekajäte sisältää usein likaantuneita materiaaleja ja hygienijätteitä, tyhjennysväliä ei kannata jättää lähtökohtaisesti erityisen pitkäksi. Tyhjennysvälin pidentämiseksi riittää asiasta sopiminen palveluntarjoajan kanssa, kun kiinteistön haltija on tehnyt jätehuoltoviranomaiselle lainsäädännön edellyttämän kompostointi-ilmoituksen. Palveluntarjoajan harkittavaksi jää, vaatiiko tämä kompostointi-ilmoituksen vastaanottamisvahvistuksen vai ilmoituksen hyväksymisestä kertovan vastauksen, jonka viranomainen toimittaa ilmoituksen tekijälle.

Bio- ja pakkausjätteen syntypaikkalajittelun onnistuessa sekajäteastian kuuluvan jätteen määrä on melko vähäinen ja onnistuneen lajittelun vuoksi on mahdollistettu poikkeaminen jätehuoltomääräyksi sekajäteastian tyhjennysväleihin. Sekajäteastia on kuitenkin ennen poikkeuksen hakemista järkevää vaihtaa tilavuudeltaan pienempään, jolloin tyhjennykset ovat usein edullisemmat. Tarpeeseen nähden liian suuren jäteastian käyttäminen ei oikeuta jätehuoltomääräyksistä poikkeavaan pidempään (12 tai 16 viikkoa) tyhjennysväliin.

Ympärivuotisessa käytössä olevien kiinteistöjen jätteenkuljetus tulee olla järjestettynä säännöllisellä tyhjennysvälillä, josta voidaan poiketa jätehuoltomääräysten 10 §:n mukaisissa tapauksissa kiinteistön ollessa väliaikaisesti, mutta yhtäjaksoisesti käyttämättömänä. Nämä ovat vähimmäistyhjennysvälit, jotka on täyttyttävä, jotta kiinteistön voidaan vielä katsoa olevan liittynyt sekajätteen osalta kiinteistökohtaiseen jätteenkuljetukseen. Tyhjennysvälistä poikkeamisessa astian täyttöaste ei ole ainoa arvioitava seikka, vaan myös kerättävän jättejakeen kierrätettävyyden säilyminen, kuljetusten logistiikka ja hygienian turvaaminen on myös otettava huomioon harkinnassa. Tämän vuoksi poikkeuslullakaan ei esimerkiksi sekajäteastian tyhjennysväliksi myönnetä kuin korkeintaan 16 viikkoa.

Mikäli kiinteistö on vain osavuotisessa käytössä, ei sen ole tarpeen noudattaa jätehuoltomääräysten vakituksille asunnoille annettuja tyhjennysrytmejä koko vuotta. Kiinteistönhaltija on kuitenkin velvoitettu tekemään käytöstä (vain kesä- tai talvikäytössä) ilmoitus kunnalliselle jätelaitokselle tai jätehuoltoviranomaiselle, jolloin mahdollista valvontaa voidaan kohdistaa paremmin. Osavuotisessa

käytössä olevalla kiinteistöllä tulee ilman poikkeavaa sekajäteastian tyhjennysväliä olla vähintään kolme tyhjennystä vuodessa, joko kesäaikana (viikoilla 18–40) tai talviaikana (viikot 41–17). Vain osavuotisessa käytössä olevalla kiinteistöllä, jolle on myönnetty poikkeuslupa tyhjennysvälin pidentämiseksi, tulee tyhjennyksiä olla vähintään kaksi poikkeusluvalla myönnetyllä tyhjennysvälillä.

Tyhjennyksiä ei ole määrätty toteutettavaksi tietyin viikkorytmein, vaan siellä on määrätty pisin sallittu tyhjennysväli. Määräyksen tavoitteena on sallia sekä kunnalliselle jäteyhtiölle että yksityisille jätteenkuljetusyrityksille mahdollisuuden järjestellä kuljetuksensa logistisesti tehokkaina sekä sopia tyhjennysvälistä asiakkaan kanssa. Asukkaiden tulisi huomioida, että etenkin syrjäisemmillä seuduilla ei liikennöidä viikoittain.

Sovelletut oikeusohjeet: Jäteasetus 10 §

26 § Kunnossapito ja pesu

Perustelut:

Jäteasetuksen 10 § velvoittaa pitämään jäteastian kunnossa ja puhdistamaan sen riittävän usein siten, että keräyksestä ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. Jäteasetus velvoittaa pesemään sekajäteastian vähintään kerran vuodessa ja biojäteastian vähintään kaksi kertaa vuodessa

Jäteasetus velvoittaa pesemään sekajäteastian vähintään kerran vuodessa ja biojäteastian vähintään kaksi kertaa vuodessa, joten jätehuoltomääräyksissä ei voida määrätä tätä harvemmasta pesuvälistä. Jätehuoltomääräyksillä muiden kuin seka- tai biojätteen astian pesu on määrätty tekemään tarvittaessa.

Kunnan järjestämässä kuljetuksessa (biojätteen sekä pakkausten ja muun pienmetallin kiinteistökohtainen erilliskeräys) astiat ovat Kierrätysyhtiö Rippeen omistuksessa, jolloin astioiden ehjyydestä ja puhtaudesta huolehtiminen osoitetaan sille.

Muussa kuin Kierrätysyhtiö Rippeen järjestämässä kuljetuksessa jäteastian haltija velvoitetaan huolehtimaan jäteastioiden asianmukaisesta kunnosta ja pesemisestä.

Sovelletut oikeusohjeet: Jäteasetus 10 §

6 LUKU JÄTTEEN KERÄYSPAIKAT

27 § Jäteastian sijoittamista koskevat määräykset

Perustelut:

Jäteasetuksen 10 §:n mukaan keräyspaikkaan on oltava esteetön pääsy ja jäte on voitava kuormata turvallisesti. Koska jäteastioiden sijoittamiseen liittyvät asiat vaikuttavat merkittävästi työturvallisuuteen, on sijoittamiseen kiinnitettävä huomiota. Esimerkiksi jäteastioiden liikuttaminen sekä kuormaaminen pitää pystyä tekemään turvallisesti, kuten myös liikkuminen alueella.

Jätehuoltomääräyksissä on asetettu keräyspaikalle vaatimukset, joilla varmistetaan toimiva jätteiden keräys ja kuljetus. Jätteiden keräykselle on valittava kiinteistöllä paikka, jossa jätteiden keräyksestä ei aiheudu tarpeetonta haittaa tai vaaraa kiinteistön muulle käytölle, liikenteelle, ympäristölle tai tyhjentäjälle. Ajoväylien tulee olla kantavia, ja jätteenkuljetusten sujuvuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi kunnossapidon on oltava riittävää ja oikea-aikaista. Kiinteistön haltija vastaa piha-alueen ja jäteastialle vievän kulkuväylän kunnossapidosta, eikä esimerkiksi hiekoitus kuulu jätteen kuljettajalle.

Jos jäteastian tyhjentäminen edellyttää liikkumista yksityisellä tiellä, on tienpitäjällä vastuu tien kunnossapidosta. Tienpitäjä myös vastaa siitä, että tie kestää jäteauton painon (kuormatun jäteauton paino on jopa 30 tonnia) ja että jäteautolla voi turvallisesti tiellä liikkua. Jätehuolto on yksi

välttämättömistä peruspalveluista, joten mahdollisten painorajoitusten aikana kelirikkoaikana tienpitäjän tulee osoittaa lupa kuljetusten suorittamiselle liikennemerkein. Jos tielle ei voida väliaikaisesti ajaa, on jäteastiat tuotava paikkaan, josta ne voidaan tyhjentää. Muutoin jätteet voivat jäädä pitkäksi aikaa kiinteistöille ja aiheuttaa haittoja. Jos yksityistie ei kestä lainkaan jäteautolla ajoa tai sitä rajoitetaan pitkänä ajanjaksona, on keräyspaikka kiinteistökohtaisessa jätteenkuljetuksessa järjestettävä muualle kantavan ja esteettömän kulkuyhteyden varrelle. Jäteauton kuljettaja tekee aina arvion siitä, onko keräyspaikalle johtavaa tietä turvallista ajaa ja on velvollinen jättämään tyhjennyksen tekemättä, mikäli tien kunto on niin heikko tai olosuhteet muutoin niin haastavat, että tyhjennyksen suorittaminen voi aiheuttaa turvallisuusriskin.

Jätehuoltomääräyksissä on asetettu vaatimukset sille, miten lähelle jätteiden keräyspaikkaa jäteauton on päästävä. Enimmäisetäisyyksien määrittelemisellä varmistetaan kuljetusten sujuvuus ja tehokkuus. Kiinteistön haltija voi kuitenkin sopia Kierrätysyhtiö Rippeen tai sekajätteen osalta yksityisen palveluntarjoajan kanssa keräyspaikan sijoittamisesta säännöksestä poikkeavaan paikkaan. Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa tyhjennyksistä voidaan periä jätetaksan mukainen lisämaksu, koska jäteastioiden tyhjentämisestä aiheutuu tällaisissa paikoissa ylimääräistä työtä ja lisäkustannuksia tavanomaisissa paikoissa sijaitseviin keräyspaikkoihin verrattuna.

Kiinteistön jäteastioiden luokse on oltava esteetön pääsy, jotta jäteastiat saadaan aina tyhjennettyä. Mikäli keräyspaikalle pääsy on estynyt esimerkiksi väärin pysäköidyn ajoneuvon vuoksi, ei jätteenkuljettajan tarvitse tyhjennyksen yhteydessä lähteä selvittämään, saadaanko esteet pois jäteastioiden luota.

Keräyspaikka on määräysten mukaan mitoitettava siten, että eri jätelajien jäteastiat voidaan siirtää tyhjennettäväksi siirtämättä muita jäteastioita. Kiinteistöillä on suositeltavaa varata keräyspaikkaan tilavuutta siten, että siihen mahtuu nykytilannetta enemmänkin jäteastioita, koska lajitteluvaikeudet voivat muuttua. Keräyspaikkaan tulee olla esteetön pääsy, jotta kaikki keräyspaikan käyttäjät voivat tuoda jätteet jäteastioihin vaivattomasti. Keräyspaikan on oltava saavutettavissa ilman kynnystä, porrasta tai muuta estettä, sillä tällaiset esteet hankaloittavat jätteiden keräystä. Jos korkeuseroja on, on keräyspaikalle järjestettävä riittävän loivat luiskat.

Keräyspaikan pohjalle ja jäteastioiden siirtoväylille on annettu määräyksiä, joilla parannetaan jäteastioiden tyhjennettävyyttä ja kestävyyttä sekä jätteenkuljettajien työturvallisuutta. Lisäksi keräyspaikan kunnossapidolle, kuten lumitöille ja liukkauden estolle, on asetettu määräyksessä vaatimukset. Keräyspaikan ylläpidosta on huolehdittava, jotta jätteenkuljettaja voi liikkua keräyspaikalla turvallisesti ja jätteet saadaan tyhjennettyä toimivasti.

Jätehuoltomääräyksissä annettavien velvoitteiden tulee olla yhteneviä rakennusjärjestyksessä annettavien kanssa. Asuinkiinteistöjen keräyspaikkojen suunnittelua ja rakentamisesta on kattavasti ohjeistettu Rakennusteollisuuden ohjekortissa RT 69-11190 Asuinkiinteistöjen jätehuolto.

Pientalokiinteistöjä ja taajaman ulkopuolella sijaitsevia kiinteistöjä koskeva määräys keräysvälineiden suojaamisesta näköesteellä on sisällytetty Savonlinnan kaupungin ja Enonkosken kunnan rakennusjärjestyksiin ja Rantasalmen sekä Sulkavan kuntien rakennusjärjestyksissä on maininnat, ettei jäteastioiden sijoittaminen saa rumentaa ympäristöä, joten määräys esitetään poistettavaksi päällekkäisyyden vuoksi jätehuoltomääräyksistä. Jätehuoltoviranomainen voi ohjeistaa keräyspaikan maisemointiin.

Väärinkäsitysten välttämiseksi määräyksessä on maininta siitä, että keräyspaikka on varattava ainoastaan jätehuollolle eli sitä ei voida käyttää muuna varastona. Keräyspaikan välittömään läheisyyteen ei saa jättää sellaista tavaraa, jota ei ole tarkoitettu vietäväksi jätteen käsittelypaikalle tai hyödynnettäväksi, sillä muutoin on vaarana, että tavarat kuormataan jätteenä jäteautoon. Muuta tavaraa kuin jätettä ei saa muutoinkaan säilyttää jäteastioissa kiinteistöllä siten, että jätteenkuljettaja voi erehtyä kuormaamaan tavarat jäteautoon.

Sovelletut oikeusohjeet: Jäteasetus 10 §

28 § Jätteenkeräyspaikan tai jäteastian lukitseminen

Perustelut:

Määräyksessä määrätään jäteastian sijoituspaikan tai jäteastian lukitsemisen säännöistä. Määräys on tarpeen, jotta jätteenkuljettaja pääsee kuormaamaan jätteen sen kuljettamista varten.

Sovelletut oikeusohjeet: Jätelaki 35, 40 §
Jäteasetus 10 §

29 § Alueelliset jätteiden keräyspisteet

Perustelut:

Roskaantumisen ehkäisemiseksi ja jätteen laadun säilymiseksi on määrättävä, että keräyspaikalle saa toimittaa ainoastaan sellaisia jätteitä, joita varten siellä on jäteastia. Lisäksi tulee määrätä, että jätteitä ei saa jättää jäteastioiden ulkopuolelle, sillä valvomattomilla keräyspaikoilla jäteastioiden ulkopuolelle jätetyt jätteet aiheuttavat helposti roskaantumista.

Vastuu alueellisen keräyspaikan ylläpidosta on luonnollista määrätä sen järjestäjälle. Ensisijaisesti ylläpitovelvollisuudesta pitäisi sopia erikseen keräyspaikan perustamiseen ja jäteastioiden sijoittamiseen liittyvissä sopimuksissa.

Sovelletut oikeusohjeet: Jätelaki 15, 72, 73, 74 §

7 LUKU JÄTTEENKULJETUS

30 § Kuormaaminen

Perustelut:

Jätteiden kuormaamista käsittelevät pykälät koskevat pääosin jätteenkuljettajia. Jäteasetuksen 10 §:n mukaan kuormaaminen tulee ajoittaa siten, että läheisyydessä asuville ja oleskeleville ei aiheudu melu- tai muuta häiriötä.

Kuormaaminen on tarpeen sallia myös lauantaisin ja pyhäpäivinä, jotta jätehuollosta pystytään huolehtimaan esimerkiksi pääsiäisen aikana. Kuormaamista lauantaisin ja pyhäpäivinä voidaan rajoittaa sallimalla se ainoastaan arkipyhien yhteydessä.

Jätteiden kuormaamisesta ei saa aiheutua roskaantumista. Roskaantumisen ehkäisemiseksi jätteenkuljettaja veloitetaan huolehtimaan siitä, että jätettä ei pääse leviämään ympäristöön.

Sallimalla tilapäinen jätteiden kokoaminen, mahdollistetaan, että jäteyhtiö tai muu taho voi järjestää erilaisia tapahtumia, joissa kerätään jätettä. Jätteiden kokoamiseen on vaadittava maanomistajan lupa.

Sovelletut oikeusohjeet: Jäteasetus 10 §

31 § Kuljettaminen

Perustelut:

Jätelain 94 § velvoittaa jätteen ammattimaista kuljettamista harjoittavat toimijat tekemään hakemuksen alueelliselle ELY-keskukselle toiminnan hyväksymiseksi jätehuoltorekisteriin. Rekisteröimisen edellytyksenä on, että kuljettaja toimii ammattimaisesti, lakien ja asetuksen mukaan,

toiminnasta ei aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle ja kuljetuskalusto soveltuu käyttötarkoitukseensa.

Kuljettamisen osalta tavoitteena on varmistaa, että se ei aiheuta ympäristön roskaantumista tai haittaa ympäristölle tai terveydelle. Jäteasetuksen 11 § velvoittaa kuljettamaan jätteet tiiviissä pakkauksessa, umpinaisessa kuljetusvälineessä tai muuten peitettynä. Tähän voidaan jätehuoltomääräyksissä antaa tarkennuksia. Vastuussa jätteiden asianmukaisesta kuljetuksesta on jätteenkuljettaja. Tarvittaessa jätehuoltomääräyksissä voidaan antaa tarkempiakin kriteereitä jätteenkuljetuskalustolle.

Jätelain 15 §:n mukaan erilliskerätyt tai erilaatuiset jätteet voidaan kuljettaa samassa säiliössä vain silloin, kuin se ei aiheuta haittaa niiden kierrättämiselle tai hyödyntämiselle ja tuottajavastuunalaisten jätteiden osalta asiasta on sovittu tuottajien kanssa. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi keräyslasia ja keräysmetallia kuljettaessa. Saman kuljetuskaluston käyttö vuoroperään eri jätejakeiden kuljetuksissa ei myöskään saa heikentää kerätyn jätejakeen kierrätys- ja hyödyntämiskelpoisuutta. Erilliskerätty jättemateriaali ei siis saa esimerkiksi likaantua kuljetuskalustosta niin, että kierrätettävyyks heikentyy.

Jätelain 121 § määrää siirtoasiakirjan laatimisvelvoitteesta tietyille jätelajeille. Jätteen haltijan on ennen jätteen siirron aloitusta laadittava siirtoasiakirja vaarallisesta jätteestä, POP-jätteestä, saostus- ja umpisäiliölietteestä, hiekan- ja rasvanerotuskaivojen lietteestä, pilaantuneesta maa-aineksesta ja muusta rakennus- ja purkujätteestä kuin pilaantumattomasta maa-aineksesta, joka siirretään ja luovutetaan asianmukaiselle vastaanottajalle. Jätehuoltomääräyksissä voidaan tuoda esille kyseinen laatimisvelvoite ja velvoittaa luovuttaja, kuljettaja ja vastaanottaja olemaan selvillä siitä. Jätelaissa ja asetuksessa on tarkat määräykset ja sisältövaatimukset siirtoasiakirjaan liittyen, joten niitä ei tarvitse tuoda esille varsinaisissa jätehuoltomääräyksissä.

Sovelletut oikeusohjeet: Jäteasetus 11 §
Jätelaki 15, 94, 121 §

32 § Kuljetusrekisteri ja tietojen toimittaminen

Perustelut:

Jätelain 39 §:ssä määrätään jätteenkuljettajan velvollisuudesta ilmoittaa neljännesvuosittain tiedot tehdyistä jätteenkuljetuksista sähköisesti muokattavissa olevassa muodossa. Velvollisuutta täsmennetään jäteasetuksen 42 §:ssä, jossa kuljettajia määrätään toimittamaan jätehuoltoviranomaiselle neljännesvuosittain seuraavat tiedot kustakin kiinteistöstä, jolta on noutanut jätettä:

- 1) kiinteistön haltijan nimi ja yhteystiedot sekä kiinteistön osoite ja kiinteistö- tai rakennustunnus;
- 2) kuljetukseen kuuluvien jäteastioiden koko ja määrä jätelajeittain;
- 3) jäteastioiden tyhjennyspäivämäärät taikka tyhjennyskertojen lukumäärä ja tyhjennysväli jätelajeittain;
- 4) 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen sijasta tieto lietesäiliön tyypistä ja säiliön tyhjennyspäivämäärät, jos kysymyksessä on saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetus.

Lisäksi jätelain 39 §:ssä määrättyssä vuotuisessa jätteenkuljetuksia koskevassa tiivistelmässä kuljettajan on toimitettava jätehuoltoviranomaiselle vähintään seuraavat tiedot:

- 1) kunnan alueella sijaitsevilta kiinteistöiltä kerätyn jätteen määrä jätelajeittain;
- 2) jätteen vastaanottajien nimet ja yhteystiedot sekä niille toimitetun jätteen määrä jätelajeittain.

Tietojen tarkemmasta toimittamistavasta ja aikataulusta määrätään jätehuoltomääräyksissä. Vaikka määräys tietojen toimittamisesta tulee jätelaista, on se suositusten mukaisesti sisällytetty myös määräyksiin.

Jätelain 42 §:n perusteluiden mukaan kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa jätteenkuljetuspalvelun tilaaja eli kunnallinen jätelaitos, kuntayhtymä tai kunta voi toimittaa jätelain 39 §:ssä tarkoitettujen kuljetustiedot jätehuoltoviranomaiselle keskitetysti sen sijaan että jokainen urakoitsija toimittaisi niitä erikseen. Tietojen toimitusmenettelystä voi sopia tällöin kuljetusten tilaajan ja jätehuoltoviranomaisen välillä. Tietojen toimittamisessa on tällöinkin noudatettava vähintään asetuksen vaatimuksia, mutta usein kunnan järjestämässä kuljetuksessa tiedot ovat käytännössä viranomaisen käytössä jatkuvasti ajantasaisena jätteenkuljetuksen tilaajan ja jätehuoltoviranomaisen yhteensopivien tai samojen ohjelmistojen ansiosta.

Määräyksiin on sisällytetty tietoa antava kohta, jossa kerrotaan, minne ilmoitetut tiedot kirjataan ja kuka vastaa tietojen kirjaamisesta.

Sovelletut oikeusohjeet: Jätelaki 39, 42 §
Jäteasetus 42 §

33 § Jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikat

Perustelut:

Tämä jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikkoja koskeva määräys, kuten muutkin luvun 7 määräykset, on tarkoitettu jätteenkuljettajille. Kotitalouksia koskevat määräykset jätteiden toimittamisesta esimerkiksi aluekeräyspisteille tai jäteasemille on annettu luvussa 2.

Kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat ja kiinteistökohtaiseen jätteenkuljetukseen luovutetut jätteet on kuljetettava kunnan tai kunnallisen jätelaitoksen osoittamaan paikkaan. Jätteitä ei saa kuljettaa muihin vastaanottopaikkoihin. Tuottajavastuunalaiset pakkausjätteet veloitetaan jätelain mukaisesti kuljettamaan kunnan tai kunnallisen jätelaitoksen osoittamaan ja tuottajien järjestämään vastaanottopaikkaan. Mikäli kunnan tai kunnallisen jätelaitoksen on tarve välivarastoida tuottajavastuunalaisia jätteitä, on välivarastoinnista sovittava tuottajien kanssa aina etukäteen. Näin varmistetaan jätelajin kierrätyskelpoisuuden säilyminen.

Jätteiden alkuperän ja hyödyntämiskelpoisuuden varmistamiseksi on tärkeää, että kunnan jätehuoltovastuun piiriin kuuluvat jätteet kuljetetaan suoraan jätehuoltomääräysten mukaiseen vastaanottopaikkaan. Kuljettaja ei tämän vuoksi voi välivarastoida kuljettamaansa kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvaa jätettä, ellei tästä ole erikseen sovittu kunnallisen jätelaitoksen kanssa ja ellei kunnallinen jätelaitos ole katsonut välivarastointia tarpeelliseksi.

Jätehuoltomääräyksiin on sisällytetty tieto, että Kierrätysyhtiö Rippee ylläpitää ajantasaista listaa kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään kuuluvista vastaanottopaikoista. Koska paikat voivat muuttua lyhyilläkin aikaväleillä ja Rippee ylläpitää sitä, on ajantasainen lista saatavilla jätelyhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.riptidee.fi.

Jätehuoltomääräyksissä on tuotu esille yleiset vastaanotto- ja käsittelypaikkojen käyttämisestä koskevat veloitteet ja käytännöt. Asianmukaisen jätehuollon ja etusijajärjestyksen edistämiseksi määräyksissä korostetaan, että sekajätteen mukana ei saa käsittelemään toimittaa hyödynnettävissä olevia jätelajeja tai vaarallista jätettä.

8 LUKU ASUMISESSA SYNTYVÄT LIETTEET JA MUUT KUNNALLISEN JÄTEHUOLLON PIIRIIN KUULUVAT LIETTEET

34 § Tyhjennysvälit ja lietteen toimittaminen käsiteltäväksi

Perustelut:

Jotta kiinteistökohtaiset jätevesijärjestelmät voisivat säilyttää puhdistustehonsa, on niitä huollettava ja saostussäiliöihin kertyvä liete on poistettava säännöllisesti. Koska saostussäiliöiden vähimmäistyhjennysväleistä ei ole määrätty voimassa olevassa lainsäädännössä, on niiden tyhjennysvälien määrittely jätehuoltomääräyksissä olennaista jätevesijärjestelmien toimivuuden turvaamiseksi.

Tyhjennysväleissä voidaan huomioida kiinteistön käyttötarkoitus ja syntyvien jätevesien laatu. Esimerkiksi vapaa-ajan asunnoille voidaan sallia harvemmat tyhjennysvälit kuin vakituksessa asuinkäytössä oleville asunnoille. Pelkille pesuvesille tarkoitettujen saostussäiliöiden tyhjennysväli voi olla pidempi kuin säiliöiden, joihin johdetaan myös vessavesiä.

Saostussäiliöiden on oltava kunnoltaan sellaisia, että ne soveltuvat tarkoitukseensa eikä niihin johdettu jätevesi tai liete aiheuta riskiä ympäristölle, terveydelle tai viihtyvyydelle. Säiliöiden kunto on tarkistettava säännöllisesti ja parhaiten se onnistuu tyhjennyksen yhteydessä. Tarkistus voi olla esimerkiksi silmämääräinen havainnointi.

Umpisäiliöt esitetään tässä oppaassa määrättävän tyhjennettäväksi vasta niiden täytyessä. Umpisäiliöiden tarkoitus on pitää jätevedet sisällään, joten taloudellisinta on suorittaa tyhjennys, kun säiliö on täyttynyt. Umpisäiliöiden on oltava täysin ehjiä ja tiiviitä ja niiden kunnan tarkastaminen on myös helpointa tehdä tyhjennettäessä. Umpisäiliön kunnan varmistamiseksi ja kiinteistön jätevesien asianmukaisen käsittelyn turvaamiseksi myös umpisäiliöille on mahdollista määrätä vähimmäistyhjennys. Vähimmäistyhjennys umpisäiliöille voi poistaa erillisen seurannan ja valvontatoimien kohdistamista kiinteistöille, jotka ovat olleet pitkään ilman tyhjennyskäyntejä tai muuta kontaktointia.

On huomioitava, että vähimmäistyhjennysvälejä ja säiliöiden kunnan tarkastuksia on noudatettava, vaikka lietteen käsittely tapahtuisi kiinteistöllä omatoimisesti.

Määräyksillä on lisäksi tarkoitus varmistaa lietteen päätyminen alueella osoitettuun vastaanottoon tai käsittelyyn siten, ettei siitä aiheudu ympäristölle tai terveydelle haittaa tai vaaraa.

Kiinteistönhaltijan järjestäessä kuljetuksessa kiinteistönhaltijan on varmistuttava tilaamansa kuljettajan ammattimaisuudesta.

Sovelletut oikeusohjeet:**35 § Saostus- ja umpisäiliöiden kunnossapito ja kulku säiliöiden luokse****Perustelut:**

Saostus- ja umpisäiliöiden ehjyyden ja turvallisuuden varmistamiseksi sekä tyhjennysten mahdollistamiseksi voidaan jätehuoltomääräyksissä antaa määräyksiä koskien lietesäiliöiden kunnossapitoa ja saavutettavuutta tyhjennettäessä. Määräyksissä voidaan luetella edellytykset, joita lietesäiliöiden tyhjentäminen vaatii, kuten esimerkiksi mille etäisyydelle tyhjennyskalustolla on päästävä, jotta tyhjennys onnistuu, korkeuserot, kulkutien ja kansien kunto. Tämä määräys kohdistuu pääosin kiinteistön omistajaan ja haltijaan. Tyhjennusedellytyksistä kiinteistöllä vastaa viimekädessä kiinteistön omistaja, sillä edellytysten täyttäminen voi vaatia esimerkiksi puiden kaatoja tai muita isohkoja muutostöitä kiinteistöllä. Tyhjennystä koskevien mahdollisten ohjeiden antamisesta voi vastata parhaiten kiinteistöllä asuva tai sitä käyttävä henkilö. Määräys koskee tyhjentäjää lietesäiliön kannen huolellisen sulkemisen osalta tyhjennyksen jälkeen.

36 § Lietteiden omatoiminen käsittely**Perustelut:**

Jätehuollon järjestämisen seurannan kannalta tärkeää, että tieto omatoimisesta käsittelystä tulee jätehuoltoviranomaiselle. Tiedot omatoimisesta käsittelystä tarvitaan, jotta jätehuoltoviranomainen voi seurata ja valvontaviranomainen valvoa asianmukaista jätehuollon toteutumista.

Maatilojen omatoiminen asumisessa syntyvien lietteiden käsittely ja peltokäyttö sallitaan ehdoin, jotka on kirjattu jätehuoltomääräyksiin.

Lietteiden omatoiminen käsittely sekä naapurikiinteistöjen yhteinen pienimuotoinen lietteenkäsittely mahdollistetaan nykyään myös jätelaissa (41 a §). Käsittelyn vaatimuksista säädetään jäteasetuksessa. Asetuksen 12 §:n mukaan omatoimisesti käsiteltävä saostus- ja umpisäiliöliete sekä niihin rinnastettava muu ulosteperäinen jäte on käsiteltävä hygieeniseltä laadultaan haitattomaksi kalkkistabiloimalla, kompostoimalla tai muulla vastaavalla menetelmällä. Käsittelyssä syntyvä lopputuote on hyödynnettävä terveyttä ja ympäristöä vaarantamatta. Maatalouskäytössä käsittelymenetelmänä kyseeseen usein tulee kalkkistabilointi joko saostussäiliöissä ennen tyhjennystä tai tyhjennyksen jälkeen lietevaunussa. Ohjeet kalkkistabiloinnin suorittamiseen on saatavilla Ruokavirastolta, ruokavirasto.fi.

Asiallinen lietteenkäsittely ja hyödyntäminen maataloudessa edellyttää, että käsittelijällä on käytössään, joko omana tai esimerkiksi vuokrattuna, lietteen käsittelyyn soveltuvat laitteistot ja että olosuhteet käsittelyyn ovat sopivat. Ilmoitusmenettelyssä on varmistettava, että kalkkistabiloitu liete voidaan käyttää lannoitustarkoituksessa eli kiinteistöllä olisi oltava hallinnassaan viljelykäyttöön tai muuhun vastaavaan tarkoitukseen soveltuvaa peltoalaa. Jätehuoltomääräyksissä sallitaan ainoastaan aktiiviviljelijöiden ottaa yhteensä enintään neljällä naapurikiinteistöllä syntyvän lietteen käsiteltäväksi ja hyödynnettäväksi viljelyllä pellolla lannoitustarkoituksessa.

Lietteen käsittelyssä ja peltokäytössä on noudatettava lannoitelakia (711/2022), nitraattiasetusta (1250/2014) ja maa- ja metsätalousministeriön asetusta lannoitevalmisteista (964/2023).

Kalkkistabiloidun lietteen voi käytännössä sekoittaa myös lantalaan, mutta tällöin tulee tunnistaa ihmisperäisen jätevesilietteen tuomat viljelyrajoitukset. Siten käsitellyn lietteen sijoittaminen sellaisenaan peltoon on useimmiten järkevämpää, sillä tällöin sen tarkka sijoituspaikka tiedetään ja viljelyrajoitukset rajoittuvat vain tälle kyseiselle alueelle.

Saostussäiliöiden- ja jätevesien käsittelyjärjestelmien liettilöiden lietteet on mahdollista käsitellä kiinteistöllä kompostoimalla, mikäli kiinteistöllä ei ole painevettä vaan ns. kantovesi tai jos muodostuvan lietteen määrä on vähäinen ja se on kiinteässä muodossa. Nestemäisessä muodossa oleville umpisäiliöiden jätevesille kompostointikäsittely ei sovi eikä umpisäiliöön kerättyä jätevettä ole muutenkaan tarkoituksenmukaista tyhjentää kiinteistölle. Määräyksissä määritettävillä tilavuusrajoilla voidaan selvittää, mitä vähäinen lietemäärä käytännössä tarkoittaa. Vähäiseksi lietemääräksi on katsottu sekä harmaiden jätevesien saostussäiliöiden että esimerkiksi pienpuhdistamoiden osalta sellaiset tapaukset, joissa lietettä syntyy vähemmän kuin 20 litraa yhtä tyhjennyskertaa kohden ja vähemmän kuin 60 litraa vuodessa.

Myös fosforinpoistokaivojen massat voidaan käsitellä kompostoimalla tai hyödyntää ravinteena pelloilla.

Sovelletut oikeusohjeet: Jätelaki 41a §
Jäteasetus 12 §

9 LUKU ROSKAANTUMISEN EHKÄISEMINEN

37 § Yleisötilaisuuksien jätehuolto

Perustelut:

Ulkona järjestettäviä yleisötilaisuuksia koskevat jätehuoltomääräykset perustuvat sekä roskaantumisen ehkäisemiseen että jätelain velvoitteeseen asianmukaisesta jätehuollosta. Yleisötilaisuuden järjestäjä on jätelain 74 §:n mukaan vastuussa yleisötilaisuuden seurauksena roskaantuneen alueen siivoamisesta, jos roskaaja itse ei huolehdi siivoamisesta.

Määräyksissä veloitetaan yleisötilaisuuden järjestäjä huolehtimaan tilaisuuden jätehuollosta kokonaisuudessaan, ei pelkästään siivoamisesta. Velvoite jätehuollosta huolehtimiseen on merkittävä toimenpide roskaantumisen ehkäisemiseksi, sillä sen perusteella tilaisuuden järjestäjän on hankittava alueelle tarpeeksi jäteastioita ja huolehdittava niiden tyhjentämisestä tarpeen mukaan. Myös lajittelu ja erilliskerääminen määrätään tilaisuuden järjestäjän vastuulle.

Yleisötilaisuuden tai -tapahtuman siivoamisvelvollisuudesta on tarpeen määrätä jätehuoltomääräyksissä, jos tilaisuudella ei ole selkeää järjestäjää. Esimerkkinä tällaisista tilaisuuksista ovat ns. Facebook-tapahtumat, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu puistoon Facebookissa leviävän kutsun tai muun tiedon perusteella. Jos määräystä ei sisällytetä jätehuoltomääräyksiin, vastaa siivoamisesta ensisijaisesti roskaaja, toissijaisesti alueen haltija ja lopulta kunta.

Alueelle sijoitettavien jäteastioiden määrästä ja tyhjentämisestä on useimmiten tarpeen antaa tarkempia määräyksiä. Monipäiväisissä tilaisuuksissa on korostettava, että jäteastiat on tyhjennettävä päivittäin, vaikka perusvaatimus onkin niiden tyhjentäminen tarvittaessa.

Varsinkin suuremmissa yleisötilaisuuksissa lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteiden antaminen on tarpeen asianmukaisen ja turvallisen jätehuollon järjestämisen kannalta. Lajitteluvetoitteiden antaminen perustuu jätelain 13 ja 15 §:ään, joten ne voidaan antaa myös sellaiselle yleisötilaisuuden järjestäjälle, joka harjoittaa elinkeinotoimintaa järjestämällä yleisötilaisuuden.

Lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet voivat perustua jätehuoltomääräysten muita kuin asuinkiinteistöjä koskeviin lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteisiin tai ne voidaan määrätä erikseen syntyvien jätemäärien perusteella. Tässä esimerkkimääräyksessä on käytetty jäteasetuksen 21 §:n, jätehuoltomääräysten 17 §:ään kirjattuja kilorajoja viikoittaisille jätemäärille.

Suurista tapahtumista veloitetaan ilmoittamaan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Suurten yleisötilaisuuksien järjestäjältä vaaditaan jätehuoltosuunnitelman laatimista. Suunnitelma on pyydettyä pystyttävä esittämään ympäristönsuojeluviranomaiselle. Suunnitelmaa ei kuitenkaan tarvitse laatia, mikäli yleisötilaisuus järjestetään tällaisia tapahtumia varten suunnitellussa ja tarkoitettuun paikassa, kuten konserttisalissa tai messuhallissa.

Sovellatut oikeusohjeet: Jätelaki 13, 15, 74, 76 ja 77 §

38 § Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla

Perustelut:

Jätelaissa annetaan tarkat määräykset roskaantumisen ehkäisemisestä sekä siitä, mikä taho on siivousvelvollinen eri tilanteissa. Nämä määräykset on sisällytetty yleiseen osaan, jotta ne tulevat kuntalaisten ja yksityisten toimijoiden tietoon. Tässä pykälässä annetaan ainoastaan jätelain määräyksiä täsmentäviä määräyksiä.

Jätelaissa annettua roskaamiskieltoa korostetaan kieltämällä jätteiden sijoittaminen jäteastian ulkopuolelle yleisillä alueilla. Koska yleisillä alueilla olevat jäteastiat voivat olla muidenkin tahojen kuin kunnan ylläpitovastuulla, on tarpeen korostaa, että jäteastian pitäjän on huolehdittava jäteastian riittävästä tyhjennysvälistä ja alueen siisteydestä.

Sovellatut oikeusohjeet: Jätelaki 13, 72, 73, 74, 75, 76 ja 77 §

10 LUKU VAARALLISET JÄTTEET JA ERITYISJÄTTEET

39 § Vaarallisten jätteiden jätehuolto

Perustelut:

Jätehuoltomääräysten vaarallisia jätteitä koskevat määräykset velvoittavat myös elinkeinotoiminnan harjoittajia. Vaarallista jätettä koskevilla määräyksillä määrätään turvallisen jätehuollon käytännön järjestelyistä. Vaikka jätelaissa ja -asetuksessa määrätään vaarallisten jätteiden erilläänpitovelvollisuudesta, on asia tuotu esille lyhyesti myös jätehuoltomääräyksissä. Yleisessä osassa käsitellään lainsäädännön vaatimuksia tarkemmin.

Vaarallisen jätteen varastoinnista väliaikaisessa paikassa voi aiheutua haittaa tai vaaraa ympäristölle ja terveydelle. Sen vuoksi jätehuoltomääräyksiin on sisällytetty väliaikaista varastointia koskeva määräys. Määräys enimmillään vuoden säilytysajasta koskee kaikkia kiinteistöjä, myös esimerkiksi päivittäistavara-kaupoissa sijaitsevia kerätyn sähkö- ja elektroniikkaromun säilytykseen tarkoitettuja jäteastioita tai kontteja ja varmistaa osaltaan jätteen asianmukaista käsittelyä.

Kunnan on järjestettävä asumisessa syntyvien vaarallisten jätteiden jätehuolto sekä maa- ja metsätaloudessa syntyvien vaarallisten jätteiden jätehuolto, mikäli vaarallisen jätteen määrä ei ole kohtuuton. Siten näissä toiminnoissa syntyvät vaaralliset jätteet määrätään toimitettavaksi kunnan tai kunnallisen jätelaitoksen osoittamaan vastaanottoaikaan. Tuottajavastuunalaiset sähkö- ja elektroniikkaromu sekä paristot ja akut määrätään toimitettavaksi tuottajan järjestämään vastaanottoaikaan. Lääkejätteet puolestaan tulee toimittaa apteekkiin, joka on tehnyt niiden vastaanottamisesta sopimuksen Kierrätysyhtiö Rippeen kanssa. Vaihtoehtoisesti lääkejätteet veloitetaan toimittamaan Kierrätysyhtiö Rippeen osoittamaan paikkaan.

Muissa toiminnoissa, kuten sosiaali- ja terveystaloudessa sekä kouluissa, syntyvät vaaralliset jätteet toimitetaan vastaanottajalle, jolla on lupa niiden vastaanottamiseen. Sama määräys koskee elinkeinotoiminnan harjoittajaa.

Mikäli kyseessä on merkittävä erä vaarallista jätettä, tulee sen toimittamisesta sopia vastaanottajan kanssa. Tällöin vastaanottaja voi varautua suuren jättemäärän turvalliseen käsittelyyn ja varastointiin. Ilmoituksen kautta kunta tai kunnallinen jätelaitos voi myös velvoittaa toimittamaan maa- ja metsätaloudessa syntyvät vaarallista jätettä olevat merkittävät erät toimitettavaksi muualle, jos käsittely ei kunnan tai kunnan jätelaitoksen järjestelmissä ole mahdollista.

Vaarallisen jätteen pakkaamisen osalta jäteasetuksessa on tarkat ohjeet, joihin näissä määräyksissä viitataan. Velvoittamalla alkuperäispakkauksen käyttämiseen pyritään varmistamaan vaarallisen jätteen asianmukainen pakkaaminen ja merkitseminen.

Sovelletut oikeusohjeet: Jätelaki 32 §
Jäteasetus 8, 9 §

40 § Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöllä

Perustelut:

Vaarallisen jätteen keräyspaikkaa koskevat määräykset koskevat kaikkia toimijoita, sillä ne liittyvät jätehuollon tekniseen järjestämiseen. Säännöksessä annetaan määräyksiä vaarallisten jätteiden säilyttämisestä turvallisesti asianmukaisissa astioissa, lukitussa tai valvotussa tilassa. Näin sellaisilla kiinteistöillä, joilla asuu tai työskentelee useita henkilöitä, huolehditaan keräyksen turvallisuudesta.

Säännöksessä veloitetaan kiinteistön haltijaa tiedottamaan keräyspaikan käyttäjiä sen asianmukaisesta ja turvallisesta käytöstä. Tarkoituksena on, että vaaralliset jätteet sijoitetaan

keräyspaikalle oikein, jottei niiden keräämisestä aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

41 § Erityisjätteet

Perustelut:

Erityisjätteet ovat muita kuin vaarallisia jätteitä, jotka vaativat kuitenkin haitallisuutensa tai muun laatunsa takia erityistoimia keräyksen, kuljetuksen tai käsittelyn aikana, kuten välitöntä peittämistä kaatopaikalla. Erityisjätteitä ovat esimerkiksi viiltävät ja pistävät jätteet (esimerkiksi neulat, ruiskut ja veitsenterät) sekä haisevat ja pölyävät jätteet. Jottei näistä jätteistä aiheudu turvallisuusriskiä tai haittaa ympäristölle, on määrätty pitämään ne muista jätteistä erillään ja pakkaamaan tiiviisiin, asianmukaisilla merkinnöillä varustettuihin astioihin. Määräyksellä pyritään varmistamaan erityisjätteiden turvallinen käsittely.

11 LUKU MUUT MÄÄRÄYKSET

42 § Tiedottamisvelvoite

Perustelut:

Jätehuoltomääräyksissä on säädetty kiinteistön haltijalle velvollisuus tiedottaa jätehuollon lajittelu-, keräys- ja kuljetusjärjestelyistä kiinteistöllä asuville ja siellä työskenteleville. Tiedotusvelvollisuudella varmistetaan, että jätehuoltopalvelujen käyttäjät saavat tarvittavat tiedot jätehuollon asianmukaisesta hoitamisesta. Kiinteistön haltijan on määräyksen mukaan myös seurattava jätehuollon toteutumista kiinteistöllä. Näin ollen kiinteistön haltijalla on velvoite seurata mm. sitä, että jätteiden keräyspaikka täyttää jätehuoltomääräysten vaatimukset ja keräyspaikkaa käytetään oikein.

43 § Jätehuoltomääräysten valvonta

Perustelut:

Säännös jätehuoltomääräysten seurannasta ja valvonnasta on informatiivinen. Valvontaviranomaisia ovat kunnan ympäristönsuojeluviranomainen sekä alueellinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus). Koska jätehuoltomääräykset ovat usein voimassa usean eri kunnan alueella ja toisaalta toimijoilla voi olla toimintaa useiden eri kuntien ja jätehuoltomääräysten soveltamisalueilla, voi ELY-keskuksen roolia jätehuoltomääräysten valvonnassa olla tarpeen korostaa. Paikallisissa, yhden kunnan alueella tapahtuvissa valvontatoimissa valvontaviranomainen on yleensä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Jätehuoltomääräysten noudattamatta jättämisestä on määrätty laissa seuraamuksia. Rikkomuksia koskevat säädökset tulevat suoraan jätelaista (125 §, 126 §, 131 § ja 136 §).

Valvontaviranomainen kehottaa ensin määräysten rikkojaa korjaamaan toimintansa. Valvontaviranomainen voi myös lievissä tapauksissa antaa yksittäisen määräyksen tilanteen korjaamiseksi. Jos asianosainen ei noudata valvontaviranomaisen antamaa kehotusta, yksittäistä määräystä tai muuten laiminlyö velvollisuutensa olennaisilta osin tai muuten epäasiallisesti, tulee valvontaviranomaisen aloittaa hallintopakkomenettely asian lain mukaiseksi saattamiseksi. Jos kyseessä on jätehuoltomääräysten nojalla tai yksittäisenä määräyksenä annettu kielto tai määräys ja kyseessä on tahallisuus tai törkeä huolimattomuus, tulee valvontaviranomaisen tehdä asiassa tutkintapyyntö poliisille.

Sovelletut oikeusohjeet: JL 24 §

44 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä

Perustelut:

Jätelain 91 §:n mukaan jätehuoltomääräyksissä määrätty viranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräysten noudattamisesta päätöksessä mainituin perustein. Siten jätehuoltomääräyksissä on tarpeen määrätä poikkeuksen myöntävästä viranomaisesta.

Koska jätehuoltomääräykset ovat voimassa usean eri kunnan alueella, joilla kaikilla on oma ympäristönsuojeluviranomaisensa, poikkeuksen myöntävä viranomainen on jätehuoltoviranomainen. Tällöin poikkeusten myöntämisessä voidaan helpommin noudattaa samoja periaatteita koko soveltamisalueella.

Poikkeamiselle on oltava erityinen syy. Poikkeaminen käsitellään hallintolain mukaisesti ja siihen haetaan muutosta valittamalla hallintotuomioistuimeen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään. Poikkeamisen käsittelystä voi periä maksun, josta määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä jätetaksassa.

Sovelletut oikeusohjeet: JL 91 §:n 4 momentti

45 § Poikkeusolot

Perustelut:

Mikäli poikkeusolo julistetaan, noudatetaan sen nojalla annettuja virallisia ohjeita ja määräyksiä.

Sovelletut oikeusohjeet: Valmiuslaki (2011/1552)

46 § Voimaantulo

Perustelut:

Voimaantulopykälään kirjataan ajankohta, jolloin jätehuoltomääräykset tulevat voimaan ja luetellaan ne jätehuoltomääräykset, jotka uusilla määräyksillä kumotaan.

47 § Siirtymäsäännökset

Perustelut:

Jätehuoltomääräyksissä voi olla tarpeen antaa siirtymäsäännöksiä joidenkin määräysten suhteen. Tyypillisesti siirtymäsäännökset ovat koskeneet muuttuvia erilliskeräysmääräyksiä, tietyistä jätteestiatyypeistä luopumista, jätteastioiden merkitsemistä, lukituksia koskevia menettelyjä tai muita sellaisia uusia toimenpiteitä, joiden toteuttamiseksi on kohtuullista varata aikaa. Kyseiseen pykälään, jota siirtymä koskee, on suositeltavaa kirjata tavoitteenmukainen tila, jottei määräystekstistä tulisi epäselvää.

Pikakonteista luopuminen on päätetty jätelautakunnan päätöksellä 21.2.2023 § 4, jolla päivitettiin 1.3.2021 alkaen voimassa olleet jätehuoltomääräykset (hyv. jätelautakunnassa 19.1.2021 § 5). Määräykset ovat tulleet voimaan 1.7.2023 (pl. Sulkavan kunta, jossa määräykset astuivat voimaan 1.1.2024), joten on aiheellista merkitä päivämäärä, johon mennessä pikakonttien käytöstä on luovuttava. Edellisessä päivityksessä siirtymäaika oli viisi (5) vuotta määräysten voimaantulosta, joten määräajaksi on merkitty 1.7.2028.